

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

בפני כבוד השופטת מוריה צ'רקה

התובע בת.א. 14819-02-19 צבי שטארך
ע"י ב"כ עוה"ד נעם שרייבר

נגד

הנתבעים בת.א. 14819-02-19 Jewish Community Watch .1
.2 מאיר סיוולד
ע"י ב"כ עוה"ד רועי ששון ואביחי טויג

ובעניין

התובעים בת.א. 14817-10-19 .1 דסי ארליך
.2 ניקול מאייר
.3 אלי סאפר
Jewish Community Watch .4
.5 מאיר סיוולד
ע"י ב"כ עוה"ד רועי ששון ואביחי טויג

נגד

הנתבע בת.א. 14817-10-19 צבי שטארך
ע"י ב"כ עוה"ד שלמה מצגר ואמיר בן יהודה

פסק דין

1 בפני שתי תביעות שעניינן לשון הרע. כיוון שהפרסומים השונים נכתבו באותה פרשה, ובתגובה זה
2 לזה, הוריתי שהדיון בשתי התביעות ייעשה במאוחד.

הרקע העובדתי והשתלשלות ההליכים

4 .1 התובע בת"א 14819-02-19 (להלן: "שטארך" ו"התביעה" או "התביעה הראשונה",
5 בהתאמה), הינו תושב ירושלים, אשר מפרסם מעת לעת מאמרי דעה בבלוג אינטרנטי,
6 וכן בחשבון הפייסבוק שלו. כל הפרסומים של שטארך נעשו תחת שם העט "יחזקאל
7 הירשמן".

8 .2 במהלך שנת 2016 החל שטארך בפרסום סדרת מאמרים במסגרתם הביע דעתו לפיה יש
9 איסור הלכתי להסגיר יהודי למדינה זרה. שטארך לא הסתפק בדיון בסוגיית ההסגרה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 באופן תיאורטי בלבד, ובחלק מאותם מאמרים, התייחס באופן ספציפי לשאלת הסגרת
2 מלכה לייפר (להלן: "לייפר"). לייפר חשודה בכך שביצעה מספר רב של פגיעות מיניות
3 בתלמידותיה בהיותה מנהלת ביי"ס באוסטרליה, ובתקופה בה פרסם שטארך את
4 הפרסומים העומדים בבסיס התביעות, התקיים דיון בבתי המשפט ובציבור בכללותו
5 בשאלת הסגרתה לאוסטרליה (ר' תה"ג (מחוזי י-ם) 23733-08-14 מדינת ישראל
6 פרקליטות המדינה המחלקה לעניינים בינלאומיים נ' מלכה לייפר (23.9.19), ועה"ס
7 6974/20 מלכה לייפר נ' היועץ המשפטי לממשלה (15.12.2020)). במסגרת ממאמרו
8 הביע שטארך דעתו שקיים איסור הלכתי בהסגרת לייפר, או בביצוע כל פעולה התומכת
9 בהסגרתה.
- 10 3. בפרסומיו של שטארך ישנה התייחסות לא רק להסגרת לייפר, אלא לפרשה בכללותה,
11 ולמעשים המיוחסים לה. בנוסף, התייחס שטארך במאמרו לשלוש האחיות שהגישו
12 תלונות כנגד לייפר למשטרת ויקטוריה באוסטרליה, ואשר בעקבות תלונותיהן התבקשה
13 הסגרתה של לייפר. אחיות אלו יכוננו להלן "המתלוננות". יצוין כי המתלוננות לא שמרו
14 על אנונימיות, וניהלו מאבק ציבורי להסגרתה של לייפר לאוסטרליה, במסגרתו הן
15 התראיינו בשמן המלא ותמונותיהן פורסמו ברבים.
- 16 4. בפרסומים, אשר תוכנם יפורט להלן בהרחבה, הוא "לבש את גלימת הסיניגור", כלשונו
17 הציורית, בכל פעם שהתייחס ללייפר ולמעשיה, ולימד עליה זכות בכל דבר ועניין.
18 שטארך הביע דעתו שאין איסור הלכתי במעשים שיוחסו לה ואין בה כל מסוכנות, אף
19 אם יוכח שהמתלוננות דוברות אמת, וכתב שהיא ראויה לאמפתיה עקב נסיבות חיים
20 קשות שהביאו אותה לעשות כנטען. מנגד, ביחסו אל המתלוננות, דן אותן שטארך
21 לחומרה, וייחס להן, בין השאר, תלונת שווא מתוך בצע כסף ורצון לנקמה.
- 22 5. שטארך פרסם מאמרו בבלוג ובדף הפייסבוק שלו, ובנוסף שלח אותו בדוא"ל אל
23 המתלוננות, וגם שיתף את התובעת מס' 1 בת.א. 14817-10-19 (להלן: "ארליך"
24 ו"התביעה השנייה" בהתאמה) בעמוד הפייסבוק שלה. ארליך מצידה שיתפה את המאמר
25 עם כל חבריה והעוקבים אחריה, וכך הובאו מאמרו של שטארך לידיעת מספר רב של
26 עוקבים של ארליך, תומכים וחברים.
- 27 6. אחד מאותם עוקבים, הנתבע 2 בתביעה הראשונה, שהוא גם התובע 5 בתביעה השנייה
28 (להלן: "סיוולד"), פרסם בדף הפייסבוק האישי שלו מספר פרסומים המתייחסים אל
29 שטארך, בהם הוא כינה אותו בשמות גנאי, ייחס לו "הנאה להגן על מי שפגעו בילדים",
30 טען שמאמרו פשטניים ומעידים על העדר הבנה, וחשף את זהותו האמתית של שטארך.
31 בגין פרסומים אלו הוגשה התביעה הראשונה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

7. הנתבעת 1 בתביעה הראשונה (להלן גם: "JCW") היא עמותה שייסד סיוולד, אשר
משרדיה בארה"ב, ומטרותיה הם הגנה על ילדים מפני פגיעות מיניות, באמצעות העלאת
מודעות לתופעה, תמיכה בקורבנות, מלחמה בסטיגמה השלילית והבושה המלווה את
הקורבנות, חינוך הקהילות וסיוע להבאת הפוגעים לדין (ס' 5-7 לתצהירו של סיוולד).
5 אחד הפרסומים של סיוולד פורסם גם באתר שמפעילה נתבעת זו.
8. הנתבעת 3 היא עמותה הפועלת בישראל, אשר מטרותיה הן סיוע לקורבנות תקיפה
מינית, פיזית או הזנחה של ילדים. נוכח הדמיון במטרות ובקהל היעד, בין הנתבעת 1
לנתבעת 3 היו שיתופי פעולה לאורך השנים (ס' 5 ו-7 לתצהיר אהרונסון מטעם הנתבעת
9 (3).
9. כתגובה לתביעה הראשונה, ובד בבד עם הגשת כתב ההגנה, סיוולד והנתבעת 1 הצטרפו
אל שלוש המתלוננות בעניינה של לייפר, והגישו תביעה כנגד שטארך (להלן: "התביעה
12 השנייה"), במסגרתה טענו שהפרסומים של שטארך כלפיהם הם בגדר לשון הרע.
10. כבר בשלב זה יצוין כי במסגרת ישיבת קדם המשפט הראשונה המלצתי לשטארך לשקול
14 הסרת חלק מהביטויים הכלולים במאמרו ואשר מתייחסים אל המתלוננות באופן
15 מבזה. לאחר ישיבה זו הגיש שטארך רשימת תיקונים שהכניס במאמרים, מבלי להודות
16 ב"אשמה" כלשונו.
11. יחד עם זאת, המתלוננות סברו שאין די בתיקונים שהכניס שטארך, ועמדו על המשך
18 ניהול ההליך. לפיכך, ההליך נוהל עד תום, נשמעו העדים, הוגשו סיכומים, והגיעה עת
19 ההכרעה.
- טענות הצדדים**
12. כאמור, התביעה הראשונה הוגשה על ידי שטארך, אשר טען שפרסומו של סיוולד כפי
22 שיפורטו להלן, מהווים לשון הרע. בנוסף טען, שהפרסומים פוגעים בפרטיותו בכך
23 שחשפו את שמו ותמונתו, שהיו חסויים. התביעה הוגשה במקור גם נגד הנתבעת 1, אשר
24 לטענת התובע, סיוולד פעל בשמה, ונוכח אחריותה ללשון הרע שפורסמה באתר אותו
25 היא מפעילה. התובע ביקש לייחס לנתבעים אחריות גם לתגובות הגולשים שנכתבו
26 בתגובה לפרסומים שהם פרסמו, אולם לא הוכיח מה היו התגובות לפרסומים, ולא טען
27 שהיו בתגובות משום לשון הרע.
13. הנתבעים 1 ו-2 לא הכחישו שהם שפרסמו את המיוחס להם בכתב התביעה, אלא טענו
29 שבית המשפט בישראל אינו הפורום הנאות לדיון בתביעה, בשים לב לכך שמקום מושבם
30 ומקום פעילותם הוא בארה"ב. לחילופין, ביקשו הנתבעים להחיל על פרסומיהם את הדין
31 האמריקאי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח' ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

14. לגופו של עניין טענו הנתבעים שהפרסומים המיוחסים להם אינם לשון הרע, ולחילופין, שהם פרסום מוגן לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "החוק" או "חוק איסור לשון הרע"). הנתבעים טענו שפעלו בתום לב, וכי האמור בפרסום הוא אמת ויש בו עניין ציבורי, והוא נעשה מתוך חובה מוסרית וחברתית ומתוך הגנה על עניין אישי כשר של אחר. בנוסף, טענו הנתבעים, שהפרסום היה בגדר הבעת דעת על התנהגותו של שטארך, ו/או ביקורת על יצירה שלו, ו/או שהוא נעשה כדי לגנות לשון הרע שהוא פרסם, וכי גם מטעמים אלו יש לדחות התביעה נגדם.
15. הנתבעים 1 ו-2 הוסיפו וטענו שפרסום שמו האמיתי ותמונתו של שטארך אינם אסורים על פי חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות"), הן משום שהפרטים היו ממילא מפורסמים באינטרנט, והן משום שהיה בהם עניין ציבורי המצדיק זאת.
16. מספר חודשים לאחר הגשת התביעה, ביקש שטארך לתקנה ולהוסיף את הנתבעת 3, בטענה לשיתוף פעולה בינה לבין הנתבעת 1, ובטענה שסיוולד מכהן כבעל תפקיד בשתייהן. הנתבעת 3 הכחישה כל קשר לפרסום.
17. גם במסגרת התביעה השנייה, נטען שיש בפרסומי הרבים של שטארך כפי שיפורטו להלן משום לשון הרע על התובעים. כמו הנתבעים 1 ו-2 בתביעה הראשונה, גם שטארך הודה שהפרסומים העומדים בבסיס התביעה השנייה נעשו על ידו. להגנתו טוען שטארך שהעובדות שהובאו בפרסומים הן אמת, שכן הן מבוססות על דברים שפורסמו בעבר בכלי התקשורת, וכי הפרסומים כולם הם בגדר הבעת דעה, אף אם נכתבו בדרך של הפרזה (היפרבולית), אשר לדעתו של הכותב היא "לשון בית המדרש" (ר' ס' 9 לכתב ההגנה מטעמו בתביעה השנייה).
18. שטארך מוסיף וטוען שהפרסומים נכתבו בתום לב, ללא כוונה להשפיל ולקנטר, תוך תגובה לפרסום לשון הרע שפרסמו המתלוננות כלפי לייפר וכלפי אחרים, וכתיבת הדברים מוגנת מכח חופש הביטוי וחופש הדת.
19. שטארך ביקש להגיש תביעה שכנגד גם נגד המתלוננות בתיק לייפר, בקשה שנדחתה בשל האיחור בהגשתה.

דיון והכרעה

20. נוכח ריבוי הפרסומים וריבוי העילות והטענות, נאלצתי להאריך גם מקום בו ביקשתי לקצר. לפיכך, לנוחות הקריאה, הדיון יפתח בדיון בעילות כל הצדדים לפי חוק איסור לשון הרע, משם אמשיך ואדון בתביעת שטארך לפי חוק הגנת הפרטיות, ולבסוף אדון

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 בסעדים הנדרשים. כל אחד משלושת הפרקים האמורים ייפתח בדיון במסגרת
2 המשפטית הכללית, ויימשך ביישום ההלכה על פרטי המקרה שבפני.
3 21. אולם בטרם אפתח, אומר כי אני דוחה את טענת הנתבעים 1 ו-2 בתביעה הראשונה לפיה
4 בית משפט זה אינו הפורום הנאות לדון בתביעה, שכן הם תושבי ארה"ב, וזאת בשים לב
5 לתביעה שהם עצמם הגישו נגד שטארך בגין אותה פרשה.
6 22. בנוסף, אני סבורה שככל שהנתבעים סבורים שהדין האמריקאי שונה מהדין הישראלי
7 בכל הנוגע לדיני לשון הרע, עליהם הנטל להוכיח דין זה (ר' [דנ"א 1558/94 ויקטוריה](#)
8 [נפסי נ' סימנטוב נפסי, נ\(3\) 573 \(1996\)](#)), והם לא עשו כן. לפיכך הפרסומים השונים
9 ייבחנו על פי הוראות חוק איסור לשון הרע וחוק הגנת הפרטיות והפסיקה המפרשת
10 אותם, הכל כפי שיפורט להלן.

11

12

עילות התביעה לפי חוק איסור לשון הרע

- 13 23. אף שהתביעה הראשונה הוגשה בגין הפרסומים המאוחרים, בעוד שהתביעה השנייה
14 הוגשה בגין הפרסומים המוקדמים, בשל טענות הצדדים לפיהן חלק מהפרסומים נעשו
15 בתגובה לפרסומים שקדמו להם, הדיון ייעשה לפי סדר הפרסומים, ולא לפי סדר הגשת
16 התביעות. אולם בטרם נכנס לניתוח הפרסומים, תובא בקצרה המסגרת המשפטית.

17

המסגרת המשפטית

- 18 24. במעשה של פרסום ידיעה או יצירה מעורבים שלושה: הכותב (או היוצרת), הקוראת (או
19 הנמען) ומושא היצירה (האדם המתואר בידיעה או ביצירה). לכל אחד מהשלושה יש
20 זכויות ראויות להגנה. לכותבת וליוצר יש זכות לחופש ביטוי. לקורא, למאזינה ולצופה
21 יש את הזכות לדעת את העובדות לאשורן (ר' למשל [ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון](#),
22 [נו\(2\) 607 \(2002\)](#) בעמ' 620, וכן ז' סגל, "הזכות לפרטיות למול הזכות לדעת" עיוני
23 משפט ט' (תשמ"ג) 175, 194), ולמושאי היצירה יש את הזכות לשמם הטוב ולפרטיותם.
24 25. הן חוק איסור לשון הרע והן חוק הגנת הפרטיות יוצרים מערכת של איזונים בין שלושת
25 הגורמים האמורים, מתוך הבנה שלא ניתן להעניק הגנה מוחלטת על אחד מהם מבלי
26 לפגוע לפחות באחד מהשניים האחרים, ומתוך ניסיון לצמצם את הפגיעה למינימום
27 ההכרחי.
28 26. כך, בעצם ההגדרה של פרסום לשון הרע ושל פגיעה בפרטיות כעבירה וכעוולה אזרחית
29 בס' 7 לחוק איסור לשון הרע בס' 4 לחוק הגנת הפרטיות, קובעים שני החיקוקים איסור
30 פגיעה בזכותם של מושאי היצירה לשם טוב ולפרטיות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

27. יחד עם זאת, זכויות מושאי הפרסום, והאיסור לפרסם דבר שפוגע בהם, אינם מוחלטים, 1
והאיסור מסויג ברשימה ארוכה של סייגים, הנובעים מהכרה בזכות יוצרי הפרסום 2
לחופש הביטוי. 3
28. ס' 14 ו- 15 לחוק מפרטים את סוגי הפרסומים אשר מותר לפרסמם, אף שהם מהווים 4
לשון הרע, דהיינו פוגעים בזכותו של מושא הפרסום לשמו הטוב. הסוג הראשון של 5
הפרסומים המותרים הוא פרסום המצב העובדתי בנושא שיש בו עניין ציבורי (ס' 14 6
לחוק). בסוג זה של פרסום העדיף המחוקק את זכותם של נמעני הפרסום על פני זכותם 7
של מושאי הפרסום, נוכח קיומו של עניין ציבורי בנושא הפרסום. יחד עם זאת, קובע 8
הסעיף כי העניין הציבורי הוא רק בפרסום עובדות אמיתיות, ועל כן נדרש היוצר להוכיח 9
שהפרסום הינו אמת. יחד עם זאת, נוכח זכותם של נמעני הפרסום, אין דרישה שהפרסום 10
ייעשה בתום לב. 11
29. סוג נוסף של פרסומים מותרים קשור בהגנה על זכותו של המפרסם להביע דעתו (ס' 12
15(4), (5), (6) ו- (7)). בניגוד לפרסום המצב העובדתי, אשר לגביו ניתנה בכורה לזכות 13
נמעני הפרסום, כאשר מדובר בהבעת דעה, צמצום חופש הביטוי אינו פוגע כל כך בזכותם 14
של הנמענים, ועל כן יש מקום לתת הגנה רחבה יותר למפרסם, לבטא גם דעות שלא ניתן 15
להוכיח את אמיתותן, ומנגד, גם לתת הגנה רחבה יותר למושא הפרסום, בהצבת 16
הדרישה שהפרסום ייעשה בתום לב. 17
30. לעיתים לא ברור אם הדברים שנכתבו הם משום הבעת דעתו גרידא של הכותב או שהם 18
תיאור עובדתי (ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ נ' ספירו, פ"ד מו(3) 48 (1992), בעמ' 19
55). המבחן העיקרי הוא מבחן "הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני הקורא 20
הסביר" או "האדם הרגיל" (ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות, מט(2) 843 (1995), 21
בעמ' 857). כן ר' ע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל 22
בע"מ, לא(2) 281 (1977) בעמ' 300; ע"א 698/77 ועד עדת הספרדים בירושלים נ' ארנון, 23
פ"ד לב(2) 183 (1978) וספרו של א' שנהר דיני לשון הרע, (1977) בעמ' 309-314 (ספרו של 24
שנהר יכולה להלן "שנהר"). ה"רושם הכללי" נבחן על פי יכולתו של הקורא הסביר 25
להבחין מתי הדברים שפורסמו הם דעתו של הכותב, ומתי הוא מתיימר להציג עובדות: 26
- 27 "אולם, ככלל, יכול פרסום להיחשב כהבעת דעה אם דברי המפרסם נוסחו בו
28 כהבעת דעה; אם צוינו על-ידיו עובדות האמת שעליהן סמך את דעתו; אם
29 הקפיד להבחין בין העובדות לבין דעתו ואם קיימת זיקה סבירה בין עובדות
30 האמת לבין הדעה שגיבש על יסודן (ראו, מתוך רבים אחרים: ד"נ 9/77 חברת
31 החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עתון "הארץ" בע"מ (להלן: "עניין חברת
32 החשמל"), בדברי מ"מ הנשיא (לימים הנשיא) השופט לנדוי, בעמ' 349-351,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 [ע"א 334/89](#) מיכאלי נ' אלמוג, בדברי השופט בך, בעמ' 566 וכן את חיבורו
2 [הנ"ל של שנהר, בעמ' 312 ואילך](#). " [\(ע"א 323/98 אריאל שרון נ' עוזי בנימין\)](#),
3 [נו\(3\)245\(2002\)](#)
- 4 31. ואולם, גם הזכות להביע דעה אינה מוחלטת, ולא כל דעה מותר לפרסם. ס' 15 לחוק
5 מפרט מהן הנסיבות בהן הבעת דעה מקנה הגנה טובה מפני תביעה. למשל, לא ניתן
6 להביע דעה על התנהגותו של כל אדם, אלא על אנשים בהם יש לנמעני הפרסום עניין
7 מיוחד, למשל התנהגות הנפגע בתפקיד ציבורי. בדומה, לא ניתן לפרסם דעה על כל
8 יצירה, אלא על יצירה שפורסמה בפומבי.
- 9 32. מעבר להגנה על הבעת דעה, מכיר החוק בזכותו של אדם להגיב לפרסומים קודמים (ס'
10 15(6), (9) ו- (10)). כאן גוברת זכותו של המפרסם על זכותו של מושא הפרסום, נוכח
11 העניין האישי של המפרסם מעבר לעצם זכותו לבטא את עצמו.
- 12 33. כשם שההגנות שנקבעו בס' 15 לחוק איסור לשון הרע מותנות בכך שהפרסום נעשה בתום
13 לב, נקבע גם בס' 18(2) לחוק הגנת הפרטיות שפרסום שפוגע בפרטיות מותנה בכך שהוא
14 נעשה בתום לב:
- 15 "במשפט פלילי או אזרחי ... תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה
16 את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו".
- 17 34. ככלל, הנטל להוכחת תום הלב מוטל על הטוען לו, דהיינו על הנתבע (שנהר בעמ' 258).
18 כיוון ש"אין לו לדיין אלא מה שענינו רואות" (בבלי סנהדרין, ו, ב), אין מנוס מהערכת
19 תום ליבו של הנתבע על פי הדברים הנראים לעין. ס' 16 לחוק איסור לשון הרע קובע
20 שתום הלב ייקבע, בין היתר, על פי מידת הסבירות בפרסום:
- 21 "א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות
22 בסעיף 15 **ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות**, חזקה עליו
23 שעשה את הפרסום בתום לב".
- 24 ומנגד,
- 25 "ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום **שלא** בתום לב אם נתקיים
26 בפרסום אחת מאלה: ...:
27 הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה **סבירה** להגנת
28 הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15."
- 29 35. סבירות הפרסום תבחן הן על ידי בחינת סבירות דרך הסקת המסקנות מהעובדות, והן
30 על פי סגנון הפרסום:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 "הגנת הבעת דעה" איננה עומדת למפרסם, אם חרג בדבריו מתחום הסביר
2 בנסיבות העניין". סבירות הסקת המסקנה מהעובדות שעליהן היא מסתמכת
3 מהווה תנאי הכרחי להחלת הגנת הבעת הדעה, ותנאי זה קיים באופן עצמאי
4 ונפרד מעניין קיומו או העדרו של תום הלב. עם זאת, סבירות הסקת המסקנות
5 תישקל גם במסגרת בדיקת קיומו או העדרו של תום הלב; אולם עניין זה הוא
6 רק אחד מהעניינים המלמדים על סבירות הפרסום ועל תום הלב בכלל.
7 ההכרעה בשאלת קיומו או העדרו של תום הלב שהתלווה לפרסום הדעה
8 תלויה, במידה רבה, בנושא שבו הובעה הדעה. כאשר מדובר בהבעת דעה על
9 איש ציבור בעניין ציבורי, ירחיב בית המשפט את גבולות "תחום הסביר"
10 שבמסגרתו רשאי המפרסם להתבטא מבלי שתאבד לו חזקת תום הלב
11 הקבועה בס' 16(א) לחוק. במסגרת בדיקת סבירותה של הבעת דעה ייבדק גם
12 סגנונה, הדרך שבה נוסחה והשימוש שנעשה במסגרתה בלשון גסה ובוטה."
13 (שנהר עמ' 322-321)
- 14 36. ס' 17(א) לחוק איסור לשון הרע קובע שלילה של הגנת תום הלב כאשר סירב מפרסם
15 לפרסם תיקון או הכחשה של דבר לשון הרע. מאידך, לא נקבע כי העדר דרישה לפרסום
16 תיקון או הכחשה מצד הנפגע, מעידה על תום ליבו של המפרסם.
- 17 37. כאמור, זכות הציבור לדעת באה לידי ביטוי בהגנה על הזכות להביע דעה בנוגע לעניין
18 ציבורי (ס' 15(4) לחוק).
- 19 "ככלל, עניין ציבורי הוא "עניין שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה
20 ציבורית או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו – אם לצורך גיבוש דעתו
21 בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חייו" (עניין אפל, בעמ' 621; [ע"א](#)
22 [439/88 רשם מאגרי מידע נ' ונטורה, פ"ד מח\(3\) 808, 826 \(1994\)](#); [רע"א](#)
23 [3614/97 אבי יצחק נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד נג\(1\) 26, 57-56](#)
24 (1998)). "עניין ציבורי" לא קיים רק בפרסום המזהיר את הציבור מפני סכנה
25 חמורה לחייו או לבריאותו. "עניין ציבורי" הוא מושג רחב יותר, המתייחס גם
26 לחשיבות שבדיון הציבורי בנושא חברתי או פוליטי (ראו גנאים, קרמניצר
27 ושנור, בעמ' 188-189). "ככל שהפרטים נוגעים ומשפיעים יותר על אנשים
28 אחרים, כך קטנה הזכות למנוע את הפרסום" (שנהר, בעמ' 227-228). "[ע"א](#)
29 [751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין - אורבך, סה\(3\) 369 \(2012\)](#) ס' 101, להלן:
30 "הערעור בעניין דיין"
- 31 38. כשם שבהבעת דעה בעניין ציבורי הרחיבו בתי המשפט את ההגנה על חופש הביטוי
32 באמצעות הרחבת מבחן הסבירות, כך לעיתים האינטרס הציבורי מחייב דווקא את

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 צמצום הפרסום. דוגמא לכך ניתן למצוא בכל הנוגע לנפגעי עבירות מין, אשר נוכח הרצון
2 לבער התופעה של עבירות אלו באמצעות מניעת אפקט מצנן להגשת תלונות, ניתנת הגנה
3 על המתלוננים מפני פרסום, ונקבע האיסור לפרסם פרטים מזהים אודותם (ס' 68(ב)(5)
4 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984), גם אם התברר שהתלונה היא תלונה
5 שווא:

6 "החשש העיקרי הוא שמא פרסום שמן של מתלוננות – או מתלוננות שווא –
7 ירתיע מתלוננות אמת מהתלונן. אותו chilling effect של פרסום השם עלול
8 להיות הרסני בהשפעתו על מתלוננות אמת, וחלילה לנו מפגיעה במלחמתה של
9 חברה בעברייני מין." (ע"פ 5877/99 חיים יאנוס נ' מדינת ישראל, נט(2) 97
10 [\(\(2004\)\)](#))

11 בדומה, לא בנקל יטיל בית המשפט אחריות על מתלוננים בגין עבירות אלו, אם תוגש נגדם
12 תביעת לשון הרע:

13 "כאמור, עבירות מין הן לרוב קשות להוכחה ומחייבות רגישות שיפוטית
14 יתרה. בסיומו של ההליך עשוי בית המשפט לקבוע כי העבירה הנטענת הוכחה
15 או לא הוכחה, אך טרם יקבע בית המשפט כי מתלונן בעבירת מין איננו דובר
16 אמת – עליו לנקוט משנה זהירות, כמתחייב מהבנת הסיטואציה המורכבת
17 שבה נמצא המתלונן. בנוסף, אין לכחד, כי במצב חברתי הנתון, מתלוננים
18 בעבירות מין עלולים לספוג הכפשות ועלבונות ובדרכם עומדים חסמים
19 וקשיים אשר לצערנו מובילים, במקרים רבים מדי, לשתיקה המכסה על
20 פשעים ועבירות הראויות לכל גינוי. אם דיווח-הקָר מַאפִיין את מערכת אכיפת
21 החוק בכלל, הוא מתבטא בפרט בדיווח על עבירות מין... בבוא בית המשפט
22 לדון בתביעה אזרחית נגד מתלונן בעבירות מין, עליו לשקול גם שיקולי
23 מדיניות רחבים. ככלל, החשש איננו רק מפני התוצאה של חיוב מתלונן בפיצוי
24 אלא גם מ"אפקט מצנן" שירתיע מתלוננים פוטנציאליים מחשש שיפתח נגדם
25 הליך אזרחי." (ע"א 7426/14 פלונית נ' עו"ד אורי דניאל (14.3.16))

26 39. במילים אחרות, בניגוד לאינטרס הציבורי לעודד ביקורת כנגד אנשי ציבור, המעמידים
27 עצמם מרצונם לשיפוט הציבור, אין אינטרס דומה לעודד ביקורת כלפי נפגעי עבירות
28 מין, אף אם מצאו עצמם שלא בטובתם בעין הסערה הציבורית במסגרת מאבקם כנגד
29 החשודים, ואף אם בית המשפט לא קיבל את גרסתם באשר לתלונה שהגישו, וזאת על
30 מנת שלא להרתיע נפגעים נוספים מלהתלונן בגין עבירות אלו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

40. בשנים האחרונות יותר ויותר נפגעות ונפגעי עבירות מין מבקשים לחשוף זהותם (כפי שנתנה במסגרת תנועת #MeToo), כחלק מרצונם להתמודד עם הכפשות מצד הפוגע, שזהותו לרוב מפורסמת, או אף להתמודד עם מועקת ההסתרה, כמו גם ממניעים נוספים (להרחבה בנושא זה ר' דנה פוג'י וענת פלג, "לצאת מהפיקסלים – הוויתור על פרטיותן של נפגעות עבירות מין בראי המשפט והתקשורת, משפטים על אתר י"ד (תש"פ), 116).

בהתאם גם נחקק תיקון 136 לחוק העונשין, הקובע כי מתלונן בעבירת מין או נפגע בעבירה זו יוכל להביע את הסכמתו, בכתב, לעניין פרסום פרטיו או זהותו, בלי שיידרש כי ההסכמה תינתן בפני בית המשפט.

41. התפתחות זו מחייבת איזון מחדש בין ההגנה על נפגעות תקיפה מינית שבחרו לנהל מאבק תקשורתי גלוי לבין חופש הביטוי לנהל מאבק נגדי. מחד, מעת שבחרה מי שטוענת כי נפגעה לנהל מאבק ציבורי, זכותו של מי שכנגדו מנוהל המאבק להשמיע גרסתו, וזכותו של הציבור לקבל מידע משני הצדדים. מאידך, האינטרס הציבורי מחייב למנוע את אותו "אפקט מצנן", אשר עלול להיגרם מהתקפות משוללות רסן כלפי נפגעות אלו, ואשר בתורו עלול להרתיע מתלוננים פוטנציאליים נוספים מלהתלונן. במצב זה, יצא הציבור כולו נפסד, משום שלא ניתן יהיה למנוע מקרים חדשים.

עמדת המשפט העברי

42. ראוי לציין שישודותיו של חוק איסור לשון הרע נטועים עמוק בהלכות לשון הרע ובמשפט העברי, והאיסור ההלכתי היווה המקור וההשראה לחקיקת החוק הישראלי (להרחבה ר' בפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין בדנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, סז(1) 667 (2014), להלן: "הדנ"א בעניין דיין", בעמ' 778, והאסמכתאות שם).

43. כך, איסור לשון הרע הוא איסור דאורייתא, והוא חל גם על פרסום דברי אמת:

"בתורה האיסור הישיר המרכזי הוא "לא תלך רכיל בעמך, לא תעמד על דם רעך" (ויקרא י"ט, ט"ז); רש"י מסביר שם "שכל משלחי מדנים ומספרי לשון הרע הולכים בבתי רעיהם לרגל מה יראו רע או מה ישמעו רע, לספר בשוק". וכדברי הרמב"ם (דעות ז', ה') ובעקבותיו החפץ חיים (לאוין, א') "איזהו רכיל, זה שטוען דברים והולך מזה לזה ואומר: כך אמר פלוני עליך, כך וכך שמעתי על פלוני שהוא עשה לך. אף על פי שהוא אמת, הרי זה מחרים את העולם. ויש עוון גדול מזה עד מאד והוא לשון הרע, והוא בכלל לאו זה, והוא המספר בגנות חברו אף על-פי שאומר אמת; אבל האומר שקר נמצא מוציא שם רע על חברו" (הדגשה הוספה), ולהלן (לשון הרע כלל ה', ב') אומר החפץ חיים "ולא מיבעי (ואין צריך לומר – א"ר) אם הוא דבר שקר, או הוא אמת במקצתו והוא מגזם

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 את הדבר יותר ממה שהוא, בוודאי עוון גדול הוא עד מאוד, והוא יותר חמור
2 מסתם לשון הרע, והוא בכלל מוציא שם רע, כי הוא משפיל את חברו בשקריו.
3 אפילו הוא אמת גמור, הלא כבר השרישונו כל הראשונים... דלשון הרע הוא
4 אפילו אמת". (שם בעמ' 779, ההדגשה במקור)
- 5 44. יחד עם זאת, ועם כל החשיבות המיוחדת בהלכה לכבוד האדם ולזכותו לשם טוב, אין
6 ההלכה מתעלמת מהעניין הציבורי והחובה להגן על אינטרס זה. כך, נקבע להלכה שישנן
7 נסיבות בהן הותרה אמירת לשון הרע, והיא עשויה להיות בגדר חובה, והן כאשר בפרסום
8 זה יש כדי להציל אדם אחר מנזק גוף, או מנזק ממון, או אפילו מנזק לא ממוני:
- 9 "החפץ חיים מזהיר (שם, ט"ו) "ועתה ראה אחי אך צריך שיקול גדול לזה
10 באיזה אופן לספר העניין. כי בעת הסיפור הוא עומד בסכנה עצומה של איסור
11 סיפור לשון הרע אם לא ישמור עצמו בכל הפרטים". המלומד ד"ר איתמר
12 ורפהטיג מתמצת בחיבורו הנזכר צנעת אדם – הזכות לפרטיות לאור ההלכה
13 (בעמ' 244) את הסייגים שהעמיד החפץ חיים להיתר אמירת לשון הרע: על
14 האומר לבחון היטב אם עלול להיגרם נזק; לא להגזים, קרי, לא להגדיל את
15 העוולה יותר משהיא; שמגמתו של האומר תהיה רק להועיל; על האומר לוודא
16 שקיים סיכוי סביר שדבריו אכן יועילו; שלא קיימת דרך אחרת למניעת הנזק;
17 שהדברים לא יסבו נזק של ממש למי שהוא מספר עליו לשון הרע; ושהדברים
18 הנאמרים יהיו ידועים לו בידיעה ברורה ולא על פי שמועה (להרחבה ראו חפץ
19 חיים, הלכות לשון הרע, כלל י, וכן הלכות רכילות, כלל ט); ראו גם הרב ז'
20 גרינולד ספר טהרת הלשון, מדריך להלכות לשון הרע ורכילות, 109. עוד על
21 הסייגים ראו נ' סולברג "זכות האדם לשם טוב, חופש הביטוי ולשון הרע
22 לתועלת" פרשת השבוע (תשס"א) 29. " (דנ"א בעניין דיין, עמ' 807)
- 23 45. ההלכה מכירה גם באינטרס הציבורי במניעת עבירות ככזה הראוי להגנה, ואשר מצדיק,
24 לעיתים, אמירת לשון הרע:
- 25 "אם אחר ראה לאדם שעשה עוולה לחבירו כגון שגזלו או עשקו או הזיקו בין
26 אם הנגזל והניזק יודעים מזה או לא, או שביישו או שציערו והונה אותו
27 בדברים ונודע לו בבירור שלא השיב את הגזילה ולא שילם לו את נזקו ולא
28 ביקש פניו להעביר לו על עונו, אפילו ראה דבר זה ביחידי יכול לספר הדברים
29 לבני אדם כדי לעזור לאשר אשם לו ולגנות המעשים הרעים בפני הבריות..."
30 (חפץ חיים הלכות איסורי לשון הרע כלל י, א, ההדגשה שלי – מ.צ.).
- 31

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 המתלוננות ומניעיהן, תום הלב, העניין הציבורי והאם התקיימו הגנות אחרות הקבועות
2 בחוק, ואף אנו נייחד הדיון לשאלות אלה.
- 3 51. כאמור במבוא, שתי התביעות עוסקות בשורה ארוכה של פרסומים משני הצדדים.
4 בנסיבות אלה, את תום ליבם של כל אחד מהצדדים יש לבחון נוכח המכלול שנוצר, מעבר
5 לבחינה הפרטנית של כל אחד מהפרסומים כעומד בפני עצמו. מכל מקום, ישנה חשיבות
6 מיוחדת לציר הזמן, במיוחד כשחלק ניכר מטענות הצדדים נוגע לזכות להגיב לפרסום
7 קודם, ועל כן הפרסומים ייבחנו בסדר כרונולוגי.
- 8 52. כבר בשלב זה ייאמר, כי פרסומיו של שטארך הם רבים וחלקם ארוכים מאד. הפוסט
9 הקצר ביותר נפרש על פני חצי עמוד, והמאמר הארוך מחזיק כ- 42 עמודים. בנסיבות
10 אלה לא ניתן להביא את הפרסומים בשלמותם, ואין מנוס מתיאור תמציתי שלהם ושל
11 הביטויים כלפיהם נטען כי הם לשון הרע. שטארך טען שוב ושוב שהתובעים בתביעה
12 השנייה מעוותים את שנכתב על ידו, והם מוציאים את דבריו מהקשרם. לפיכך קראתי
13 את כל המאמרים בשלמותם מספר פעמים, בניסיון להביא להלן תיאור תמציתי אך הוגן
14 של תוכנם, הכל כפי שיפורט להלן.
- 15 הפרסום הראשון של שטארך
- 16 53. הפרסום הראשון שפרסם שטארך, ואשר נוגע למתלוננות, נעשה במאמרו מיום 21.6.16,
17 הנושא כותרת: "Mesira 14: There is No Ex-Tradition in our Tradition" (מצורף
18 גם כנספח 6 לתצהירי הנתבעים בתביעה הראשונה).
- 19 54. במאמר פרש שטארך באריכות את דעתו על מעשיה של לייפר (אשר על פי המאמר,
20 אודותם שמע רק מפרסומים בעיתונות), וכתב, בין היתר, (על סמך אותם פרסומים) שלא
21 עברה על איסורי תורה, ואינה מסוכנת, גם אם יוכח כל הנטען כלפיה. בהמשך נכתב (על
22 סמך אותם פרסומים בעיתונים) שאין עדויות התומכות בהאשמות נגדה.
- 23 55. כאמור, שטארך לא הסתפק בהבעת דעתו על לייפר ומעשיה, וכאמור, דעתו בהקשר זה
24 אינה רלבנטית לתביעות שבפני, שכן לייפר אינה צד לאף אחת מהן. במאמרו של שטארך
25 ישנה התייחסות מפורשת גם אל המתלוננות בעניינה של לייפר, והוא אף מזכיר אותן
26 בשמן (עמ' 95-102 לתצהירי הנתבעים). כך למשל, על סמך הפרסום לפיו ארליך ציינה
27 שאמה התעללה בה פיזית, פרסם שטארך שלדעתו אימן של המתלוננות התעללה בהן
28 מגיל צעיר גם בהתעללות רגשית (עמ' 95-96), שעקב התעללות אימן, המתלוננות סובלות
29 מבעיות נפשיות הכוללות תסמונת בתר חבלתית ודכאון, ואף רמז שהמתלוננות מייחסות
30 ללייפר מעשים שבוצעו על ידי אימן. שטארך המשיך וטען שהימנעותן של המתלוננות
31 מלהתלונן כנגד לייפר במשך שנים ארוכות עולה כדי הסכמה שבשתיקה למעשיה, וייחס

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 למתלוננות תלונות שקר לשם קבלת פיצוי כספי וכן עשיית עושר ולא במשפט ועושה של
2 בית הספר בו למדו.
- 3 56. שטארך סיים מאמרו בקביעה הנחרצת לפיה כל התומך בהסגרת לייפר ו/או מעיד נגדה
4 עובר על מספר איסורי תורה, אין לו חלק לעולם הבא, וייתכן שחייב מיתה.
- 5 57. במאמר מוסגר אציין כבר בשלב זה, ואף שכמובן אין בכך כדי להמעיט מזכותו של
6 שטארך לחשוב ולכתוב אחרת, כי דעותיו ההלכתיות שנויות במחלוקת בקרב פוסקי
7 הלכה. ר' בעניין זה "[תנאי ההסגרה וסייגיה](#)", סקירה משווה", הלשכה המשפטית של
8 הכנסת, הרב עו"ד ירון אונגר, עמ' 21, המביא דעה חולקת בענייני הסגרה:
- 9 "ר' שו"ת ציץ אליעזר חלק יח, סימן ב ("במקרה שהמדובר כשנדרש רק לשפטו
10 לעונש מאסר בלבד, ולא למיתה... אין לזה בכלל שייכות לההיא דתנו לנו אחד
11 מכס וכו' (דהיינו, להלכה האוסרת מסירת יהודי לנכרים לפי בקשתם, כדי
12 שימיתוהו)... ורשאים אז למסרו לתועלת הרבים... ובפרט כשהאשמה היא
13 אמיתית". עמדה זו אומצה על ידי כבי' השופט מנחם אלון (עבריינים (מנחם
14 אלון, "דיני הסגרה במשפט העברי" תחומין ח' (תשמ"ז) 243; הנ"ל, "ביסוס
15 המערכת המשפטית על דיני התורה (תגובה להשגות)" שם, עמ' 304-309), והיא
16 אף אומצה על ידי בתי המשפט בהזדמנויות שונות (ראו למשל, בג"ץ 852/86
17 אלוני ואח' נ' שר המשפטים פ"ד מא(2) 89-82; ב"ש (ירושלים) 1545/97
18 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלוני תק-מח 98(3) 4, עמ' 25; ב"ש (ירושלים)
19 4024/05 היועץ המשפטי לממשלה נגד זאב רוזנשטיין דינים מחוזי 2005 (11)
20 1465, סעיף 100 ואילך."
- 21 58. בדומה, לדעה חולקת בעניין ניצול יחסי מרות של מורים במוסדות חינוך כפגיעה מינית
22 ר' הרב יעקב אריאל, "סמכות הנהגה ציבורית בענייני מוסר (פורום תקנה)" (181),
23 תחומין לא (תשע"א), 181 בעמ' 182; הרב יהושע שפירא, "[טיפול הנהגה ציבורית בפוגעי](#)
24 [מין](#) (פורום תקנה)", תחומין לז (תשע"ז), 281, בעמ' 283-285, ובפרט בהערת הרב יעקב
25 אריאל ה"ש 8 ("ניצול סמכות נחשב למעין אונס").
- 26 59. בס' 27 ד' לכתב התביעה בתביעה השנייה מפרטים התובעים את הדברים מתוך פרסום
27 זה, אשר לטענתם עולים כדי לשון הרע. על פי הנתען, השוואת המתלוננות לדמויות
28 ספרותיות וקולנועיות הטופלות האשמות שווא כלפי אחרים עולה כדי לשון הרע, יחד
29 עם האמירה לפיה הן באו מרקע בעייתי, וכי הן מייחסות ללייפר מעשים שבוצעו בתוך
30 המשפחה, מתוך רצון להתעשר שלא כדין. בנוסף, מלינים התובעים על כך ששטארך
31 מייחס למתלוננות הסכמה שבשתיקה למעשיה של לייפר.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

60. במענה, משיב שטארך כי פרסום זה אינו בגדר לשון הרע משום שלא נועד להשפיל ולבזות את המתלוננות, ובכך מסתמך על תצהירה של הגב' רוז אהרונסון, נציגת נתבעת 3, שהעידה כי כאשר קראה את המאמר היא חשבה שהוא לא מכפיש את הקורבנות עצמם, אף שהדעות המובעות בו הן "בעייתיות ומזיקות". במאמר מוסגר אציין כי לא ברור לאיזה פרסום התייחסה אמירה זו, שכן גב' אהרונסון התייחסה לפרסום בו אין התייחסות לקורבנות עצמם, וברי כי דבר זה אינו רלבנטי למאמר שבנדון (ר' ס' 19 לתצהירה).
61. שטארך מוסיף וטוען כי המאמר הוא בגדר פרסום שנעשה בתום לב, כהבעת דעה בניסיון לשכנע כנגד החתימה על עצומות למען הסגרתה של לייפר, וכי התייחסותו אל המתלוננות (אותן הוא מכנה "מאשימות") היא שולית בלבד (ס' 205 לסיכומים). שטארך מוסיף וטוען שהביטויים המכפישים המיוחסים לו הוצאו מהקשרם.
62. לאחר שקראתי את המאמר, איני סבורה שהדברים שמצטטים התובעים הוצאו מהקשרם. תיאור המתלוננות כמי שמאשימות לשווא את לייפר בניסיון להתעשר, בהחלט עלול להשפילן ולבזותן בעיני הבריות, ועל כן הדברים שכתב שטארך אודותן במאמרו זה אכן מהווים לשון הרע.
63. כיוון שכך, יש לבחון האם במקרה דנן מתקיימות ההגנות שנקבע בחוק איסור לשון הרע. קריאת המאמר על ידי הקורא הסביר יוצרת את הרושם שהדברים המיוחסים למתלוננות אינם בגדר עובדות, אלא דעות, כפי שטוען שטארך. הוא חזר והדגיש עניין זה שוב ושוב, כשציין לא פעם שכל הידוע לו נשען על פרסומים בעיתונים, תוך פירוט אותן "עובדות" הידועות לו מפרסומים אלו, וכי אין לו מידע מעבר לאותם פרסומים.
64. ולמרות האמור, לא כל הבעת דעה מוגנת על פי החוק, אלא רק הבעת דעה בתום לב.
65. כאמור לעיל, לא אוכל לדעת מה מסתתר בנבכי ליבו של שטארך. בהעדר כלים לדעת מה המניע של שטארך, תום ליבו ייבחן על פי הנסיבות החיצוניות וסבירות הפרסום (לעניין סבירות הפרסום ר' ס' 33 לעיל).
66. הנסיבות החיצוניות הן, כאמור, העדר היכרות מוקדמת והעדר עניין אישי, נסיבות המצביעות לכאורה על העדר כוונת זדון. אולם, קריאת הפרסום במלואו מצביעה על חוסר הסבירות שבו, חוסר סבירות שעשוי להצביע על כוונת זדון והעדר תום לב. ראשית, אילו היה ממש בטענתו של שטארך שהפרסום כולו נועד לשכנע בדבר האיסור בהסגרת יהודי לידי שלטונות זרים, לא ברור מדוע נדרש להשמיץ את המתלוננות, ולא ניתן היה להסתפק שדברים שנכתבו בנוגע לחפותה של לייפר. אילו היה ממש בטענה שהפרסום נועד להשכיח שלום בין הצדדים היריבים בפרשת לייפר, קשה להבין מדוע פרסם שטארך

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 דעתו לפיה המתלוננות מייחסות לה מעשים שנעשו על ידי אחרים עבור בצע כסף, וכיצד
2 פרסום זה יביא לידי פיוס. ואם אכן המניע הוא אהבת ישראל, כנטען על ידו, מדוע בחר
3 לנקוט בביטויים כה קיצוניים. התובע יכול היה לספק מענה לתמיהות אלה, ולהסביר
4 את תום ליבו, אולם הוא בחר שלא לעשות כן, והסתפק בטיעונים כלליים אודות חופש
5 הביטוי ואהבת ישראל שבו.
- 6 חוסר הסבירות בדברים שכתב שטארך, המחזק את המסקנה להעדר תום לב, ניכר .67
7 במיוחד כשמשווים בין דרך הסקת המסקנות של שטארך מהעובדות הידועות לו ככל
8 שהדבר נוגע ללייפר, לעומת דרך הסקת המסקנות שלו ככל שהדבר נוגע לארליך, וזאת
9 על פי דבריו שלו במאמר. בכל הנוגע ללייפר, הקפיד שטארך שוב ושוב "ללבוש את גלימת
10 הסניגור", כדבריו, וללמד זכות עליה ככל שניתן. כל עובדה שמצא שטארך בפרסומים
11 שהגיעו לידי התפרשה על ידו לזכותה: גילה, מצבה המשפחתי, הסטטיסטיקה אודות
12 פגיעות מיניות, וכיוצ"ב. מנגד, כל עובדה שהייתה ידועה לשטארך אודות ארליך
13 התפרשה לרעתה: גילה, מצבה המשפחתי, וכיוצ"ב.
- 14 ודוק – אילו לא היה שטארך פושט את גלימת הסניגור בבואו לנתח את התנהגותה של .68
15 ארליך עצמה, ניתן היה לסבור שהוא מיישם את דברי ר' יהושע בן פרחיה ודן כל אדם
16 לכף זכות (מסכת אבות, פרק א, משנה ו). אלא ששטארך לא מצא לנכון לנקוט כלפי
17 המתלוננות באותה מידה של "עין טובה" שנקט כלפי לייפר, והדבר מעיד שלא הרצון
18 הכללי לסנגר הוא שהנחה אותו.
- 19 בדומה, אילו היה שטארך חושד בלייפר ובמניעה כשם שחשד במתלוננות, ניתן היה .69
20 להניח לזכותו שהוא מבקש להביע עמדה חשדנית כלפי כל הפרסומים בתקשורת, וכלפי
21 האמון העיוור שניתן, לטענתו, ל"קורבנות דומעים". כך לו היה כותב שיש לבחון אם
22 אמנם לייפר אינה כשירה לעמוד לדין כפי שהיא מנסה לצייר, כשם שיש לבחון את
23 מניעיהן של המתלוננות, ניתן היה להניח שהוא מעודד חשיבה ביקורתית.
- 24 דווקא העובדה שכאשר הסיק מסקנות מפרשה שאת פרטיה הוא לא הכיר בנוגע לאופיים .70
25 ומניעיהם של אנשים שלא פגש, והגיע למסקנה שצד אחד לסכסוך הוא זך כשלג בעוד
26 הצד השני הוא שחור משחור, ללא כל צד זכות במעשיו, שוללת את סבירות הפרסום,
27 ואת רכיב תום הלב שבו.
- 28 ודוק, איני קובעת שלייפר אשמה במיוחד לה או שהמתלוננות צודקות בטענותיהן, ולו .71
29 משום שלא שמעתי ראיות בנושא זה. אלא שעל שטארך הנטל להוכיח את תום ליבו
30 בהבעת דעתו, בין היתר באמצעות הוכחת הסבירות בפרסום, ובנטל זה לא עמד, בשים
31 לב לאופן הסקת המסקנות על ידו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

72. אם לא די בהעדר תום לב בפרסום, לשטארך גם לא עומדת הגנה מפני התביעה גם כאשר
בוחרים את העניין הציבורי בפרסום. כאמור, לא כל הבעת דעה מוגנת על פי החוק, אף
מקום שהיא נעשית בתום לב. אל מול חופש הביטוי של שטארך, וזכותה של ארליך לשם
טוב עומד גם האינטרס הציבורי להתיר או לאסור את הפרסום. לא ניתן להתעלם מכך,
שדעתו של שטארך אודות ארליך, והתכונות שהוא מייחס לה, נוגעות אך ורק לעובדה
שהיא מתלוננת אודות פגיעה מינית. במקרה זה, יש להביא בחשבון את האינטרס
הציבורי לאפשר שיח פתוח אודות פגיעות מיניות במוסדות חינוך מחד, אולם תוך כדי
מניעת "אפקט מצנן" להגשת תלונות מאידך.

73. כאמור לעיל, בשנים האחרונות יש הבחורות להגיש תלונות אודות פגיעות מיניות דווקא
לאמצעי התקשורת, ולא לרשויות אכיפת החוק. פעמים רבות, עניין של מתלוננות אלו
לא יתברר בבתי המשפט, אלא יובא רק למשפט הציבורי. במצב זה, ייתכן שיש מקום
להרחיב את ההגנה על חופש הביטוי באמצעות הגדרת תלונות אלו כ"עניין ציבורי". מצב
זה שונה ממצבן של מתלוננות שבחרו להגיש תלונה או תביעה למערכת אכיפת החוק,
כשם שעשו המתלוננות בעניינה של לייפר. אלא שבשל התנהלותה של לייפר עצמה,
והמאבק הארוך שניהלה כנגד הסגרתה, בזמנים הרלבנטיים לתביעה לא ניתן היה לברר
את התלונה בבתי המשפט.

74. יודגש כי במועד הפרסום הראשון בו עסקין המתלוננות לא ניהלו את המאבק הציבורי
למען הסגרתה (ר' ס' 9 לתצהיר ארליך), וגם שטארך עצמו מונה בפרסום אנשים אחרים
כמי שעמדו בחזית המאבק. בנסיבות אלה, בחירתו לפרסם את שמן של המתלוננות ואת
דעתו עליהן מוצדקת עוד פחות.

75. יחד עם זאת, אילו היה הפרסום הראשון עומד לבדו, ייתכן שהיה מקום להרחיב את
ההגנה על חופש הביטוי ועל הזכות להביע דעה בפרשה שהסעירה את הציבוריות
הישראלית, ולקבוע שפרסום דעותיו של שטארך אודות המתלוננות מוגן על פי החוק.
אולם קריאת מאמר זה יחד עם הפרסומים המאוחרים יותר, כפי שיפורט להלן, ובשים
לב להעדר עניין אישי של שטארך בפרשה (כנטען על ידו), מטה את הכף לראות במכלול
הפרסומים ככזה שיוצר "אפקט מצנן" להגשת תלונות בגין פגיעות מיניות. אפקט מצנן
זה הוא השולל את האינטרס הציבורי בפרסום, ועמו את ההגנה שאולי עומדת לשטארך.

הפרסום השני

76. מאמרו מיום 7.6.17, הנושא כותרת: "Judging the Judges – Part 2: Kangaroo Courts and the Boomerang Effect" (מצורף גם כנספח 5 לתצהירי הנתבעים בתביעה
הראשונה), נפתח ב"הערת המחבר", בה נרשם שמאמר זה הוא חלקו השני של סדרה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 שנושאה "איך לחשוב כסניגור", וכי על מנת להבינו במלואו, יש לקרוא את הפרסום
2 הראשון, אליו ניתן להגיע באמצעות לחיצה על קישורית שהיא חלק מאותה הערה.
- 3 .77 המאמר עצמו נפתח בציון קיומן של שתי עצומות הקוראות להסגרתה של לייפר
4 לאוסטרליה, עליהן חתמו אלפי אנשים, ואת הזעזוע שחש שטארך מעצם קיומן של
5 העצומות. שטארך פרש שוב את דעתו לפיה ההסגרה אסורה על פי ההלכה, גם אם לייפר
6 אשמה. משם, המשיך שטארך והביע דעתו, לפיה אין לייחס ללייפר כל אשמה. במסגרת
7 זו הוא כתב שאין דבר של ממש מעבר להאשמות של המאשימות (ככל הנראה הכוונה
8 היא לתלונת המתלוננות – מ.צ.). ("Outside of the accusations of the accusers there
9 is absolutely nothing of substance").
- 10 .78 במאמר מוסגר אציין כי בכך התעלם שטארך מטיבן של עבירות מין, אשר פעמים רבות
11 נעשות בלא עדים מלבד הפוגע והנפגע, וכן התעלם מההיתר ההלכתי להתלונן על עבירות
12 מסוג זה גם על סמך עדות יחידה, כחלק מהחובה להילחם בתופעה, כפי שנקבע על ידי
13 החפץ חיים, וצוטט לעיל ("אפילו ראה דבר זה ביחידי יכול לספר הדברים לבני אדם כדי
14 לעזור לאשר אשם לו ולגנות המעשים הרעים בפני הבריות"), וכן ר' הרב משה שטרנבוך,
15 תשובות והנהגות, כרך ה, סימן שצח.
- 16 .79 מכל מקום, שטארך הוסיף וכתב שלא נשקפת מסוכנות מלייפר, והדגיש שהוא מנחש
17 שהיא עצמה נפגעה בעבר, ועל כן זכאית לאותה מידה של אמפתיה לה זכאית ארליך
18 עצמה. את האמפתיה לארליך "תיבל" שטארך בכינוי "מוטרדת", או "מופרעת"
19 ("troubled"):
- 20 "The main accuser in this story is a 29 year old woman named Dassi
21 Erlich. She seems to be a very troubled woman... So I truly do
22 sympathize with Dassi Erlich in that she has been through a lot and it
23 is no surprise that she is so troubled."
- 24 .80 אולם בד בבד עם אותה "אמפתיה", מסקנתו של שטארך מההנחה שארליך עברה
25 הטרדה היא, שאין לסלוח לה על התנהגותה ה"טורפנית" כלפי לייפר:
- 26 "...there is no reason for anybody to excuse Ms. Erlich's current
27 predatory behavior just because she was a victim of molestation".
- 28 ובהמשך:
- 29 "She is on a personal vendetta to "get" Malka Leifer."

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח' ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

81. בהמשך, ייחס שטארך לארליך מניע אחר מעבר לעצם הרצון בנקמה, והוא בצע כסף. 1
שטארך טען שארליך הפכה את הנקמה בלייפר לקריירה נחשקת (במאמר מוסגר אציין 2
שביטוי זה הוא מחק לאחר הגשת התביעה). שטארך הוסיף וכתב שארליך עשקה 3
("fleeced") את בית הספר בו למדה בסכום של למעלה ממיליון דולר, ו"כעת היא מוכרת 4
את הסיפור לעיתונים ואולי גם כותבת ספר". 5
82. גם בפרסום זה חזר שטארך וטען (על סמך פרסומים בעיתונים) שארליך עברה התעללות 6
בילדותה בידי הוריה. את המאמר סיים שטארך באמירה שכל האמור לעיל נכתב 7
מאהבתו את ארליך, ומרצונו לסייע לה להפסיק להרוס את חייה. 8
83. קישור למאמר זה פורסם גם בעמוד הפייסבוק של שטארך, אף שהוא מחק את הפוסט 9
מעמוד הפייסבוק לאחר ישיבת קדם המשפט (ר' ס' 42 לתצהיר המשלים). המאמר 10
המקורי, בשינויים קלים, נשאר באתר הבלוג (ר' הודעתו מיום 15.10.2020). 11
84. שטארך הגדיל לעשות ושיתף את ארליך במאמרו זה בעמוד הפייסבוק שלה (ס' 62 לכתב 12
התביעה בתביעת שטארך, ס' 16 לתצהירה של ארליך וס' 13 לתצהיר סיוולד). 13
85. בס' 27 ג' לכתב התביעה שלה, מפרטת ארליך את הדברים מתוך הפרסום השני של 14
שטארך, אשר לטענתה עולים כדי לשון הרע. על פי הנטען, תיאורי ארליך כאשה בעייתית 15
(או מוטרדת), טורפנית, נקמנית, אובססיבית אשר פועלת למען בצע כסף, הם תיאורים 16
העולים כדי לשון הרע. 17
86. במענה, משיב שטארך כי פרסום זה אינו בגדר לשון הרע משום שלא נועד להשפיל ולבזות 18
את ארליך. שטארך מוסיף וטוען כי המאמר הוא בגדר פרסום שנעשה בתום לב, כהבעת 19
דעה בניסיון לשכנע כנגד החתימה על עצומות למען הסגרתה של לייפר. מכל מקום, 20
לטענת שטארך, אין להטיל עליו אחריות לפרסום, מקום שהמתלוננות עצמן פרסמו את 21
המאמר בדף הפייסבוק שלהן. 22
87. התובעים בתביעה השנייה טוענים שעצם העלאת ההגנות הנתענות בתצהיריו, מבלי 23
לטעון אותן בכתב ההגנה מהווה הרחבת חזית, ששטראך לא עמד להוכיחן, וכי 24
ממילא לא עמד בדרישה כי הפרסום ייעשה בתום לב. 25
88. לאחר קריאת המאמר בשלמותו, אני סבורה שהקורא הסביר היה מסיק מהמאמר 26
שארליך היא נקמנית טורפנית, חסרת חמלה ורודפת בצע. במילים אחרות, שטארך 27
במאמרו מייחס לארליך תכונות שליליות, אשר עלולות לבזותה בעיני הקורא הסביר, 28
ועל כן, הפרסום מהווה לשון הרע. 29

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

89. עם זאת, אני מקבלת את טענתו של שטארך לפיה מקריאת המאמר ניתן להבין שהוא פורש את דעתו האישית, הנשענת על מעט מאד עובדות, שאף אותן הוא למד מפרסומים בעיתונים, ולא מידיעה אישית. ועל אף האמור, אני סבורה שאין בכך די כדי לקבוע שפרסום דעתו של שטארך, לפיה ארליך נקמנית ורודפת בצע, נעשה בתום לב.
90. כפי שפורט לעיל, קיומו של פרסום קודם, ובו הוא כבר פרסם אותן האשמות כלפיה מטיל צל כבד על טענותיו של שטארך לפרסום בתום לב. בנוסף, שטארך לא הסתפק בפרסום דעותיו אודות ארליך בבלוג שלו ובדף הפייסבוק האישי שלו, אלא פרסם את המאמר גם בעמוד הפייסבוק שלה, על מנת שהוא יגיע גם אליה. פרסום נוסף זה, אשר הוא שהצית את כל שרשרת הפרסומים שהגיעו בעקבותיו, עלול להצביע על חוסר תום לב ורצון לפגוע, שאם לא כן, לא ברור מדוע הוא נדרש, ומדוע לא הסתפק בהבעת דעתו בבלוג שלו ובעמוד הפייסבוק שלו. שטארך לא סיפק הסבר לעניין זה גם בעדותו.
91. לכך יש להוסיף, כפי שפורט לעיל, את העובדה שהפרסום הוא חד צדדי באופן בלתי מוסבר, וגם בלתי סביר, עובדה אשר אף היא מצביעה על העדר תום לב. עצם ההשוואה בין הפגיעה המינית בתלמידותיה, תוך ניצול יחסי המרות, המיוחסת ללייפר, לבין הפעילות של ארליך למען הסגרתה, פעילות הנעשית באמצעים חוקיים לגמרי, היא השוואה בלתי סבירה. במיוחד כך כאשר נכתב שיש לגלות סלחנות כלפי לייפר ולא לגלות אמפתיה כלפי ארליך.
92. גם כאן, אילו היה שטארך קורא לגלות הבנה כלפי שתיהן בשל העובדה שהוא מניח (ללא ביסוס עובדתי) ששתיהן נפגעו פגיעות מיניות, ניתן היה לראות את הפרסום כחלק מנסיון ללמד כף זכות על כל אדם, או להתריע בפני הסיכון בפגיעות מיניות. אילו היה טוען שאין מקום לגלות אמפתיה כלפי אף אחת מהן, ניתן היה לראות בפרסום ככזה הקורא לנקוט במידת הדין ולעשות משפט. אולם קריאתו לגלות אמפתיה למי שנחשדת בפגיעות מיניות, ולא לגלות אמפתיה כלפי מי שמנסה להביא להסגרתה אינה מוסברת ואינה סבירה.
93. אכן, לאחר ששטארך שלח לארליך את הקישור למאמר שפרסם בבלוג שלו ובדף הפייסבוק שלו, ארליך עצמה הפנתה את עוקביה, חבריה ותומכיה למאמרו. אולם אין בכך כדי להפחית מאחריותו לפרסום שהוא עצמו עשה למאמר ולאמור בו, או כדי להעיד שהיא לא נפגעה מהכתוב. אני מאמינה לעדותה שהשיתוף נעשה כדי "להראות עם מה אנחנו מתמודדים" (עמ' 19 ש' 9), עדות שעולה בקנה אחד עם מה שכתבה בד בבד עם שיתוף המאמר, כפי שיפורט להלן.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 .94 לסיכום, אני סבורה שגם פרסומו של שטארך מיום 9.6.17 מהווה לשון הרע, וכי לא קמה
2 לשטארך הגנה מפני תביעת ארליך אודות פרסום זה.

3 תגובתה של ארליך

4 .95 לאחר ששטארך שיתף את מאמרו בדף הפייסבוק של ארליך, היא הגיבה באותו יום
5 (7.6.17) בזו הלשון (נספח 14 לתצהירי שטארך):

6 I really urge everyone to read this, apparently 'I am killing myself'.
7 THIS IS THE TWISTED THOUGHT PROCESS AND FIXED
8 BELIEFS I AM FIGHTING AGAINST. There is really nothing to
9 say to someone who like this except, 'hey, you spelt my name wrong.'

10 במאמר מוסגר אציין כי לא בכדי פרסום זה אינו כלול בתביעת שטארך. הפרסום הוא
11 תגובה מינורית יחסית למאמרו של שטארך עצמו, בלי להתייחס לגופו של אדם,
12 להתנהגותו, אופיו או מניעיו של שטארך. דווקא עובדה זו מציבה באור שלילי עוד יותר
13 את המשך פרסומו של שטארך בגנותה של ארליך.

14 הפרסומים של סיוולד

15 .96 אחד מהעוקבים אחר עמוד הפייסבוק של ארליך הוא סיוולד, שם הוא נחשף לפרסום
16 של שטארך, ולאחר חיפוש אחר פרסומים נוספים שלו, הגיע גם למאמר הראשון שפרסם
17 שטארך אודות המתלוננת (ס' 13 לתצהירו). בתגובה למאמרים אלו, פרסם סיוולד
18 מספר פרסומים הן בעמוד הפייסבוק שלו והן באתר של הנתבעת 1.

19 הפרסום הראשון של סיוולד

20 .97 למחרת הפרסום של שטארך בעמוד של ארליך, ביום 8.6.17, פרסם סיוולד פוסט אודות
21 "יחזקאל הירשמן", שם כתב שיחזקאל הירשמן אדם "חולה" או "סוטה" (הפרסום
22 שהיה בשפה האנגלית נוקט בביטוי "sick" שהוא דו משמעי), שמגן על פוגעים בילדים.
23 סיוולד קרא לשטארך שלא לדבר על הלכה, כי אין רב בעולם שיתיר לו לכתוב דברים
24 כאלה, אלא למחוק את הפוסט. סיוולד סיים באיום, לפיו אם לא יימחקו הדברים, הוא
25 ידאג לכך שכל אדם בקהילה שלו ידע מה העמדה שלו, ושיש בגיהנום מקום מיוחד
26 בשבילו.

27 .98 פרסום זה אינו חלק מהתביעה, ככל הנראה משום ששטארך לא מוזכר בו בשמו, אולם
28 שטארך הזכיר אותו בס' 14 לסיכומיו, על מנת להביא את התמונה בשלמותה.

29

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

הפרסום השני של סיוולד

1
2 99. למחרת, פרסם סיוולד פוסט נוסף בעמוד הפייסבוק האישי שלו, בו הוא סיפר לקוראיו
3 שיחזקאל הירשמן הוא שם עט, ואינו שמו האמיתי של שטארך. סיוולד המשיך וכתב
4 ש"האיש הזה נהנה להגן על מי שמציק לילדים, מאמין שהם אינם צריכים לשבת
5 במאסר, ונהנה להעביר את הקורבנות התעללות נוספת." סיוולד הוסיף שהוא חושב
6 שצריך לתת להירשמן לטעום "מהתרופה שרקח" ושהוא מקווה שהוא ימחק את
7 הפרסומים שלו לפני שהוא יגלה את שמו האמיתי:

8 So it seems that Yechezkal Hirshman is an alias this man is hiding
9 behind. Does anyone know his real name? ... This man enjoys
10 defending child molesters, believes they should not be in jail and
11 enjoys revictimizing victims. I think this dirtbag needs a taste of his
12 own medicine. I really really pray and hope he pulls down all of his
13 posts by the time I find out his real name.

הפרסום השלישי

14
15 100. ביום 12.6.17, פרסם סיוולד בעמוד הפייסבוק שלו את תמונתו של שטארך ושמו האמיתי,
16 עם קריאות לקוראים לצאת נגדו. כך, סיוולד כתב ששטארך חשב שיוכל להתחבא
17 מאחורי שם עט כשהוא לועג לשורדת אמיצה ולהגן על מי שמציק לילדים, אבל הוא
18 מתעסק עם האנשים הלא-נכונים, שהוא משתמש בהלכה כדי להצדיק לעג והתעללות
19 בשורדת התעללות בקטינים ולהגן על המתעללת. וקרא לקוראיו "גלו לו את דעתכם
20 עליו, על דעותיו ועל ערכיו."

21 Tzvi Hirsh Starck from Har Nof, thinks he can hide behind a pen name
22 "Chezkel Hirshman" to mock a brave survivor and defend a child
23 molester, has messed with the wrong people. Here is the name and
24 photo of the man who claims to use Halacha to justify mocking and
25 abuse victim of child sexual abuse and defending an abuser.

26 If you see him in the streets, you can let him know what you think of
27 him, his opinions and his values.

הפרסום הרביעי

28
29 101. ביום 13.6.17, פרסם סיוולד מאמר באתר הנתבעת 1 (וגם בעמוד הפייסבוק האישי שלו),
30 כאשר כותרת המאמר היא:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 "This Man Besmirched and Harassed a Survivor of Child Sex
2 Abuse"

3 מעל לכותרת המאמר מופיעה תמונתו ושמו האמתי של שטארך, ובמסגרתו נטען כי
4 שטארך פרסם מאמר בשם בדוי, אשר חלקו הראשון מוקדש להסבר מדוע אין להסגיר
5 את לייפר. בפסקה השנייה למאמר נטען שאין זו הפעם הראשונה ששטארך כותב
6 מאמרים פשטניים בהגנה על מי שניצל מינית:

7 "This is not the first time Starck has released a pseudo-halachic
8 article arguing for the protection of a sex-abuser, which is revolting
9 on its own. In general, his articles are so simple minded, lacking in
10 nuance, full of faulty assumptions clearly demonstrating he knows
11 nothing about the facts of the cases he discusses, (or the phenomenon
12 of sexual abuse in general), and ridiculous conclusions, that they are
13 not worth dignifying with a response. But Starck's defense of a child
14 sex abuser was the least disturbing part of his blog. In the second half,
15 he crossed all red lines when he targeted, Dassi Erlich..., one of the
16 survivors, in one of the most shocking public displays of victim
17 blaming, mocking, and intimidation that we have ever seen."

18 ובתרגום חופשי:

19 "זו אינה הפעם הראשונה ששטארך מפרסם מאמר פסוידו-הלכתי בהגנה על
20 מי שמתעללת מינית בילדים, שזה מקומם בפני עצמו. באופן כללי, המאמרים
21 שלו הם כה פשטניים, נעדרי ניואנסים, מלאים בהנחות שגויות שמצביעות על
22 כך שהוא לא יודע דבר אודות המקרים שבהם הוא דן (או על תופעת הפגיעה
23 המינית בכלל), והמסקנות המגוחכות שלו, אינן ראויות לתגובה. אבל ההגנה
24 שלו על מי שניצלה מינית זה החלק הכי פחות מטריד בבלוג שלו. בחלקו השני
25 של המאמר הוא חוצה כל גבול כשהוא מכוון חיצו אל דסי ארליך, אחת
26 מהניצולות, באחד מהמופעים הכי מזעזעים שראינו של האשמת הקורבן, לעג
27 והטרדה."

28 לבסוף פרסם סיוולד את שם ההוצאה לאור במסגרתה הוציא שטארך לאור את ספרו,
29 וביקש מקהל קוראיו לפנות אליה על מנת שיסירו מהמדפים את הספר. בתחתית הדף
30 באתר של הנתבעת מופיע הכותרת "עזרו לנו לשמור את הפוגעים בילדים מחוץ
31 לרחובותינו".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח' ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 יש לציין שנכון למועד הגשת התצהירים, מאמר זה היה עדיין זמין ברשת, מלבד הפסקה
2 האחרונה, שהתובע סבור שהיא הוסרה ככל הנראה ביוני 2018. עוד יש לציין שחיפוש
3 בגוגל של שם התובע (באנגלית) הביא למאמר זה כאחת מן התוצאות הראשונות (ס' 111
4 לתצהיר שטארך).

5 102. כל אחד ואחד מהפוסטים הללו זכה לשיתופים, חיבובים ותגובות, אשר בחלקן כינו את
6 שטארך בשמות גנאי. יחד עם זאת, כאמור לעיל, התביעה אינה נוגעת לתגובות אלו, אשר
7 לא נטען דבר בנוגע אליהן בכתב התביעה.

הפרסום האחרון של סיוולד

8
9 103. ביום 21.6.17 כתב סיוולד פוסט בו הוא כתב שהוא שמע ששטארך מתכוון להגיע לארה"ב
10 והזהיר אותו שהוא מתכוון להודיע לכל חברי הקהילה אליה הוא מגיע איזה "טיפוס
11 חולה" הוא, כדי שיכינו לו וועדת קבלה. סיוולד מסיים בקריאה לאשתו ולבנו של שטארך
12 להתבייש בו.

דיון בפרסומים אלה

13
14 104. לטענת שטארך בתביעה הראשונה, הפרסומים הנ"ל מהווים לשון הרע, משום שהם
15 מציגים אותו כעברין מין, כמי ש"מטריד קורבנות מין וכאדם המגן על עברייני מין ועל
16 עבירות מין" (ס' 77 לכתב התביעה), ומשום שהוא מציג אותו כבעל דעות הלכתיות
17 מדומות (ס' 118 לכתב התביעה). בכתב התביעה מכחיש שטארך את הטענה שהביע דעה
18 שהמעשים המיוחסים ללייפר מותרים (ס' 100 ו- ס' 109), וטוען שלייפר אינה עבריינית,
19 משום שטרם הורשעה בדין (ס' 101 ו- ס' 110).

20 105. בנוסף, טוען שטארך שהפרסומים הנ"ל אשר חשפו את שמו האמיתי ותמונתו פוגעים
21 בפרטיותו.

22 106. הנתבעים 1 ו- 2 אינם חולקים על הטענה שפרסמו את הפרסומים המיוחסים להם.
23 לטענתם, הפרסומים אינם בגדר לשון הרע, ולחלופין, מוגנים על פי החוק בשל היותם
24 פרסומי אמת, ויש בהם עניין ציבורי, משום שנעשו מתוך חובה מוסרית וחברתית להגן
25 על קורבנות עבירות מין, משום היותם בגדר הבעת דעה על פרסומי התובע ובתגובה
26 ללשון הרע שפורסם בהם.

27 107. הנתבעים 1 ו- 2 מוסיפים וטוענים שהפרסומים לא פגעו בפרטיותו של התובע משום שהם
28 חזרו על פרטים שכבר פורסמו ברשת האינטרנט, ומכל מקום שפרסומים אלו מוגנים על
29 פי ס' 18 לחוק הגנת הפרטיות מאותם הטעמים שזכרו לעיל.

30 בטענות אלו נדון להלן.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

108. אפתח ואומר שאיני סבורה שסיוולד פרסם ששטארך הוא עבריין מין בעצמו, או שקריאת הפרסומים עלולה הייתה ליצור רושם כזה אצל הקורא הסביר. גם פרסום המאמר באתר אשר בתחתית כל עמוד שלו יש כותרת כאמור אינו עלול ליצור רושם כאמור, משום שזו כותרת כל הדפים באתר. בדומה, איני סבורה שסיוולד כתב ששטארך מגן על עבריין מין, כטענת שטארך, אלא על מי ש"מתעלל בילדים" ("child molesters" ו-"abusers", כפי שנכתב בשפת המקור).
109. יחד עם זאת, אני סבורה שהדין עם שטארך, וכי פרסומי סיוולד והנתבעת 1 מהווים לשון הרע, משום שהפרסום על אדם שהוא "נהנה להגן על מי שמציק לילדים ואינו סבור שעליהם לרצות עונש מאסר" מחד, ו"מטריד ולועג לשורדת עבירות אלו", מאידך, הוא פרסום שעלול " להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה ולבוז", כלשון ס' 1 לחוק.
110. לפיכך, יש לעבור לשלב הבא, ולבחון האם חלות על המקרה ההגנות הקבועות בחוק. בדומה לסיוולד, אף אני סבורה ששטארך בפרסומיו הגן באריכות על המעשים המיוחסים ללייפר על ידי המתלוננות, וקבע שהם מותרים הלכתית. כך בפרסום הראשון שלו כתב שטארך ארוכות שאין איסור הלכתי במעשים מיניים בין שתי נשים, שאין איסור משום שהמתלוננות היו בשנות העשרה לחייהן, דהיינו מעל גיל 12, ומשום שהן לא התלוננו על המעשים במשך תקופה ארוכה, ולפיכך הסכימו להם. (לפסיקה הלכתית בנוגע להעדר הצדקה לייחוס הסכמה לשתיקת תלמידים בנוגע לפגיעות מיניות מידי אנשי הוראה ר' הרב יהושע שפירא, "טיפול הנהגה ציבורית בפוגעי מין", שנזכר לעיל, בעמ' 283-285, ובפרט בהערת הרב יעקב אריאל ה"ש 8: "ניצול סמכות נחשב למעין אונס").
111. אם נוסיף לכך את עמדתו המוצהרת של שטארך נגד הסגרתה של לייפר והעמדתה לדין, התיאור שלו, כמי שמגן על אנשים שהתעללו בילדים, וסבור שאינם צריכים לרצות עונש מאסר אינו חוטא לאמת.
112. בכך איני מתעלמת מהעובדה שכמיטב המסורת התלמודית, במאמר מועלות הנחות, רק על מנת לשלול אותן בהמשך, (למשל שלייפר אשמה בכל המיוחס לה), ועל כן ניתן למצוא במאמר דברים והיפוכם בנוגע להעמדתה לדין, וכי יש שם התייחסות לאפשרות העמדתה לדין ב"ארץ ישראל", כפי שהוא מכנה את מדינת ישראל. אלא, שכאמור, הרושם הכולל מקריאת המאמר הוא ששטארך מגן על לייפר, דהיינו על מי שפגעה במתלוננות בהיותן קטינות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח' ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

113. אמנם, לייפר לא הורשעה, ועל כן, עומדת לה חזקת החפות ואין מקום לכנותה "עבריינית" (ר' ע"א (מחוזי י-ם) 49994-03-17 עיתונות זהב בע"מ נ' אריה שקד (2.10.17)). אולם סיוולד לא כינה אותה בכינוי זה, ולא כינה את שטארך "מגן עבריינים".
114. לפיכך, ומבלי לקבוע עמדה בנוגע לאמיתות התלונות של המתלוננות כנגד לייפר, כיוון ששטארך כתב במאמר שאף אם כל הטענות כלפיה נכונות אין במעשיה איסור הלכתי ויש איסור להסגיר אותה, אני מקבלת את טענת הנתבעים 1 ו-2, לפיה חלה על חלק מהפרסום הגנת "אמת דברתי".
115. בדומה, אני סבורה שיש אמת בדברי סיוולד, לפיהם שטארך הטריד את המתלוננות, בעצם ההתייחסות הפוגענית אליהן, ושליחת התייחסות זו אל כתובת הדוא"ל האישית שלהן, כמו גם פרסומה בעמוד הפייסבוק של ארליך.
116. אולם לא כל הפרסום של סיוולד מייחס לשטארך עובדות מוצקות, לגביהן ניתן לקבוע אם הן אמת אם לאו. חלק מהפרסום הוא בגדר הבעת דעה, וכך מפרשו הקורא הסביר. כך למשל, הדעה לפיה טיעונו ההלכתיים ומסקנותיו מהעובדות הידועות לו אינם מבוססים. קורא סביר לא יכול שלא לפרש ביטויי אלה אלא כהבעת דעה. ביקורת על מאמר דעה כאילו הוא שטחי, לא מבחין בדקויות, וכיוצ"ב, היא בדיוק הביקורת עליה נועד ס' 15(6) להגן, והיא מסוג הפרסומים המצויים בליבת חופש הביטוי, הנדרש לצורך קיום שיח ציבורי פורה.
117. מיותר לציין שסיוולד, אשר לא פגש מעולם את שטארך, אינו יכול לדעת אם שטארך נהנה מלפרוש במאמרו את טיעונו המתנגדים להסגרת לייפר. אולם, אני סבורה שהמסקנה של סיוולד, לפיה שטארך נהנה מפרסום המאמרים, המחזיקים עשרות עמודים, היא מסקנה סבירה, שאם לא כן, קשה להבין מדוע הוא השקיע בכתבתם שעות ארוכות, בלי לקבל תמורה.
118. אני מאמינה לעדותו של סיוולד, לפיה הוא הקדיש את כל חייו הבוגרים למלחמה בפגיעות מיניות בקטינים, וזאת באמצעות הוקעת הפוגעים, חיזוק הנפגעים, ומלחמה בכל מי שמגנה את נכונות הנפגעים לפעול לחשיפת הפגיעה (ר' ס' 10 לתצהירו וכן למשל עמ' 28 ש' 26, עמ' 30 ש' 15-5). סיוולד העיד בלהט השמור למי שמאמין עד תום בנחיצות הפעילות שעשה, וגם שילם עליה מחירים לא פשוטים (עמ' 30 ש' 24-26). הוא הסביר בעדותו מדוע הזדעק להגיב למאמר ששטארך פרסם בעמוד הפייסבוק של ארליך, ומדוע הוא סבר שיש במאמר זה להזיק בטווח הארוך למלחמה כנגד פגיעות מיניות (עמ' 30 ש' 8-15). העמותה שהקים (הנתבעת 1) והאתר שהיא מפעילה מחזקים את עדותו אודות השליחות שהוא רואה בפעילות זו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח' ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

119. אני גם מאמינה לסייולד שהוא חולק על העמדות ההלכתיות שהציג שטארך במאמריו, עמדות שהוא סבור שלא רק שהן שגויות הלכתיות, הוא מאמין שהן אף מזיקות (עמ' 30 ש' 9-10).

120. בבואי לבחון את תום ליבו של סייולד, הבאתי בחשבון את תחושת השליחות שחש, ושוכנעתי שלא התכוון לפגוע בשטארך מעבר לנדרש. ראיה נוספת לכך מצאתי בעובדה שבטרם פרסם את שמו האמיתי, הוא קרא לשטארך להסיר את המאמרים הפוגעים במתלוננות ובמאבק בפגיעות מיניות, וכי לאחר שפרסם את שמו, לא חזר לפרסם דברים בגנותו, אף שכפי שיפורט להלן, שטארך עצמו לא חדל מהשמצותיו את המתלוננות כמו גם את סייולד עצמו. יתר על כן, את הקריאה לפנות אל המו"ל של ספרו של שטארך הסיר סייולד מהפרסום (ר' ב' 43 לתצהירו של סייולד), וגם התנהלות זו מעידה על תום לב.

121. בכל הנוגע לנתבעת 3, אשר הכחישה (באמצעות נציגתה) כל קשר לפרסום, נוכח התוצאה אליה הגעתי, איני מוצאת שיש מקום לדון בשאלת אחריותה של נתבעת זו למעשים שעשתה גב' אהרונסון, ותרומתה למאמר שפרסם סייולד, והאם ניתן לחייב את הנתבעת 3 בגינם.

פרסומים נוספים של שטארך

122. לאחר פרסומים אלו, המשיך שטארך לפרסם מאמרים בבלוג שלו, ומעת לעת פרסם מאמרים העוסקים בעניינה של לייפר ובעניינין של המתלוננות, ובסה"כ פרסם 8 פרסומים נוספים בנושא זה.

פרסום מס' 1

123. ביום 20.12.17 פרסם שטארך פוסט (נספח 11 לתצהירי נתבעים) אשר זו כותרתו:

Dassi's Lament – The Pitfalls of Vengeance

ובתרגום חופשי: "קינתה של דסי – מלכודות הנקמה"

124. במסגרת מאמר זה כינה שטארך את ארליך "בור ריק", והסביר שהיא "ריקה מתורה" ומלאת רגשות נקמה. שטארך חזר על טענתו לפיה לא נשקפת כל סכנה מלייפר, ועל כן על הסגרתה לאוסטרליה חל דין "מסירה", וכי כיוון שאין צידוק הלכתי להסגרה הקמפיין לקידומה הוא בגדר "חילול ה'". בהמשך, ציטט שטארך פוסט של ארליך, בו היא כתבה שרבים כותבים לה שהקמפיין שלה הוא חילול ה', וכי הדבר גורם לה לתהות כמה אנשים שולחים ללייפר מסרים דומים, ומדוע על הניצולים לשתוק, בעוד על התוקפת לא מוטלת החובה לעמוד מול תוצאות פשעיה. שטארך קבע/נימק בתגובה, שעל

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 ארליך חלה חובה לשתוק ולהפסיק לפרסם דברים כנגד לייפר, שכן בפרסומים אלו היא
2 עוברת מספר עבירות, בהן עבירת המלשינות, בעוד שעל לייפר אין כל חובה לשתף פעולה
3 עם הליכי ההסגרה, ועל כן אין במעשיה משום עבירה. שטארך מוסיף ומכנה את הפוסט
4 שכתבה ארליך "מטופש".
- 5 125. לטענת ארליך, במאמר מייחס לה שטארך מניעי נקמה, כפי שעולה מכותרת המאמר, וכן
6 ביצוע עבירת מלשינות, "מסירה" וחילול ה', ובנוסף, העובדה ששטארך מכנה את ארליך
7 "קרבתן" תוך שימוש במירכאות, מבטאת זלזול בה ובמה שעברה. בסיכומי טוען שטארך
8 שאין במאמר זה דברי לשון הרע, משום שהביטויים שנכתבו בו כלפי ארליך לא נכתבו
9 על מנת להשפיל או לבזות, ומכל מקום הם מוגנים נוכח העובדה שהם בגדר הבעת דעת
10 בתגובה לפוסט שכתבה ארליך בדף הפייסבוק שלה ולראיון שנתנה בתקשורת.
- 11 126. כפי שכתבתי לעיל, בפרסום יש לשון הרע כלפי ארליך. האמירה שהיא מונעת מנקמה
12 היא אמירה אשר עלולה לגרום לקורא לבוז וללעוג לה. מעבר לאמור, וכפי שפורט
13 בהרחבה לעיל, אני סבורה שיש בדברים שנכתבו כדי להחליש את נכונותם של נפגעי
14 עבירה להגיש תלונות כנגד פוגעים, ובשל כך הפרסום לכשעצמו מזיק, וקיים אינטרס
15 ציבורי ראשון במעלה לא להרחיב את ההגנות שנקבעו בחוק ולהחילן עליו.
- 16 127. יחד עם זאת, קריאת המאמר בשלמותו מלמדת שהוא אכן נכתב בתגובה לפרסומים
17 פומביים של ארליך עצמה, ומהדברים שנכתבו משתמע שהם דעתו האישית של שטארך.
18 בנסיבות אלה, אילו הפרסום היה עומד לבדו, ניתן היה לקבוע שהוא לא מקים עילת
19 תביעה כלפי שטארך. אלא שכאמור לעיל, את הפרסום יש לראות בהקשר הכולל של
20 הפרשה, והקשר זה משליך על ראיית תום ליבו של שטארך, או ליתר דיוק, על העדרו.
21 ובהעדר תום לב, אין לקבוע שהפרסום מוגן על פי החוק.
- 22 מאמר שני
- 23 128. ביום 22.2.18 פרסם שטארך פוסט נוסף (נספח 10 לתצהירי נתבעים), אשר חציו הראשון
24 הוקדש לכתיבה בגנות לשון הרע ורכילות. את חציו השני של המאמר הקדיש שטארך
25 להמשך התנגדותו לקמפיין להסגרת לייפר. בחלק זה של המאמר הוא כתב שאין שום
26 ביסוס או ראיה לטענות המתלוונות כנגד לייפר (There is absolutely nothing of
27 "for lack of substance supporting the claims of these three sisters"
28 "Prima Facia evidence"), ולמרות זאת יש להן אלפי תומכים. שטארך הוסיף שכל
29 שעליהן לעשות הוא לבכות ולהעמיד פני קרבן על מנת לזכות באהדה. הוא תיאר תופעה
30 זו של תמיכה במתלוונות כ"בעיה חמורה בהרבה" מניצול הקטינות, והמשיך וכתב שהוא

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 תומך בתחבולות שנוקטת לייפר כדי להימנע מהסגרתה באמצעות טענה לאי-שפיות,
2 וסיים מאמרו בהשוואה בין תומכי המתלוננות לבין עמלק.
- 3 129. המתלוננות טוענות כי בדברים אלו מייחס להן שטארך העמדת פנים, וכי בכך יש משום
4 לשון הרע. שטארך הודיע כי תיקן חלק מהניסוחים במאמר, ובפרט את האמירה כאילו
5 המתלוננות מעמידות פני קורבנות שנמחקה ממנו. בנוסף, במקום המשפט "כל שהן
6 צריכות לעשות זה לבכות "אונס" ו- "פדופילית" " שינה שטארך למשפט "כל שהן
7 צריכות לעשות זה לקרוא "אונס" ו- "פדופילית" ". שטארך עמד על דעתו שזו זכותו
8 לטעון שאין ראיה התומכת בתלונות המתלוננות, אף שהוא טען שלא זו משמעות
9 הדברים.
- 10 130. כאמור לעיל, אני סבורה ששטארך אכן טען במאמרו שאין ולו ראיה לכאורה, וקל וחומר
11 לא ראיה של ממש התומכת במתלוננות. עובדה זו, יחד עם האמירה שכל שעל המתלוננות
12 לעשות על מנת לזכות בתמיכה הציבור זה להאשים את לייפר, אכן מציגה את
13 המתלוננות כשקרניות, ובכך מהווה לשון הרע.
- 14 131. מקריאת המאמר כולו, נראה שהאמירה לפיה אין דבר של ממש התומך בטענת
15 המתלוננת מתיימרת להיות קביעה עובדתית, ולא הבעת דעה. הקביעה מנוסחת בלשון
16 שאינה מסתייגת (כגון: "לדעתי", או "עד כמה שהבנתי מפרסומים בתקשורת"), ולא
17 מצוין במאמר מאיזו עובדה הסיק שטארך שאין ראיות התומכות בטענת המתלוננות.
18 לפיכך, קורא סביר הקורא את המאמר יניח שמדובר בעובדה, ולא בדעה.
- 19 132. אלא שקביעה זו לא הוכחה. היפוכו של דבר, מס' 11 וכן ס' 71-73 בהחלטת בית המשפט
20 בעניין הסגרתה של לייפר משתמע שבקשת ההסגרה נשענה על ראיות נוספות (תה"ג
21 [\(מחוזי י-ם\) 23733-08-14 היועץ המשפטי לממשלה נ' מלכה לייפר \(21.9.2020\)](#)), נספח א'
22 לתצהירי התובעים בתביעה השנייה). כיוון שכך, לא עומדת לשטארך הגנת "אמת
23 דיברתי" מחד, ומאידך, בשל העובדה שמהפרסום נראה שלא מדובר כאן על דעה או
24 מסקנה אישית של שטארך, גם לא ניתן לקבוע שעומדת לו הגנת "הבעת דעה", וזאת אף
25 בלי להידרש למבחן תום הלב.
- 26 133. במאמר מוסגר אציין שסירובו של שטארך למחוק אמירה זו מהמאמר, אף שאין לו כל
27 יומרה לנסות ולהוכיח את נכונותה, כמו גם התעקשותו להשאיר את הפרסום בו נכתב
28 שכל שעליהן לעשות זה להאשים את לייפר, מחזקת טענת המתלוננות שהפרסום
29 המייחס להן האשמת שווא של לייפר נעשה בחוסר תום לב.
30

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

מאמר שלישי

- 1
- 2 134. ביום 15.3.18 שוב פרסם שטארך פוסט (נספח 2 לתצהירי הנתבעים), הנוגע ללייפר
3 ולמתלוננות. בפרסום זה פרסם שטארך מכתב ששלח באופן פרטי אל התובעת 2, בו הוא
4 מאשים אותה ואת יתר המתלוננות ביצירת האספסוף הקורא לליינץ' בלייפר ובעידודו.
5 במכתב מצטט שטארך מספר תגובות של עוקבים אחר ארליך, אותן קרא בדף הפייסבוק
6 שלה, ובהן תגובה בה נכתב שלייפר אינה זכאית למשפט הוגן אלא יש לכלוא אותה
7 ולזרוק את המפתח. כמו כן ציטט שטארך את תגובת התובעת 2 שכתבה: "תודה...
8 המילים שלך חשובות לנו."
- 9 135. תגובה זו של התובעת 2 גררה אחריה את ההאשמות של שטארך לפיהן המתלוננות (כולן)
10 אינן מבקשות צדק, אלא נקמה בכל מחיר, שהן לא יעצרו בפני שום דבר, ויטרידו כל
11 אדם עלי אדמות עד שיגיעו ליעד של סיפוק אישי. ובנוסף, בתגובה לאותה אמירת תודה
12 כתב שטארך שורה של גידופים, ובהם שהמתלוננות מכרו נשמתן לנקמה והפכו למפלצת
13 לפחות כמו לייפר, שאיבדו צלם אנוש, והפכו מקרבן לטורף:
- 14 "The chillul Hashem is only growing... You have sold your soul for
15 revenge. You have become a monster."
- 16 ובהמשך:
- 17 "You are no longer a human being. You are a Victim-turned-Predator
18 of the highest caliber... HKBH will judge you by the standards that
19 you judge others."
- 20 במאמר מוסגר נציין כי לאחר הגשת התביעה שטארך הסיר את הפוסט הזה כליל.
- 21 136. בסיכומיו טען שטארך בנוגע לפרסום זה, בין היתר, כי מדובר ב"ביקורת ונזיפה עניינית,
22 הגונה, עובדתית (אמת בפרסום), מתוחכמת ומנומקת ואין בו משום לשון הרע" (ס' 160
23 לסיכומיו). לטענת שטארך, משמעות הביטוי "מפלצת" כתיאור לאדם היא שאותו אדם
24 אכזרי, מפחיד או מרושע (ס' 45-46 לתצהיר המשלים). שטארך מוסיף וטוען כי בפרסום
25 זה לא קיימים ביטויים משפילים או פוגעניים (ס' 170 לסיכומים), וכי הביטויים שצוטטו
26 הוצאו מהקשרם. בהמשך, מוסיף שטארך וטוען כי הפרסום האמור הוא תגובה לפרסום
27 של התובעת 2, שהודתה למגיבה על תמיכתה, אף שאותה מגיבה כתבה שלייפר אינה
28 זכאית למשפט הוגן.
- 29 137. לאחר שקראתי את הפרסום במלואו, אני סבורה שהביטויים שצוטטו מתוך הפוסט
30 אינם מעוותים את הרושם שנוצר מקריאת הפרסום בשלמותו, וכי הוא פרסום פוגעני,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 משפיל, מבזה, ורצוף לשון הרע, וטוב עשה שטארך כשהסיר אותו בשלמותו מעמוד
2 הפייסבוק שלו. לא מצאתי בביטויים שצוטטו לעיל שום עובדה אמיתית, וגם לא יכולה
3 להיות עובדה בביטוי "מכרה נשמתה לנקמה" או הפכה "מפלצת", אף אם הביטוי
4 מפלצת הוא מטאפורה לביטויים משפילים ופוגעניים אחרים.
- 5 138. ככל שצודק שטארך בטענתו שהפרסום כולל עובדות, אני דוחה מכל וכל טענתו לאמת
6 בפרסום. שטארך לא הוכיח שהתובעת 2 אכזרית, מפחידה או מרושעת או איבדה צלם
7 אנוש, וגם לא התיימר להוכיח זאת. מיותר לציין שאני סבורה שהתגובה אליה הגיבה
8 המתלוננת היא פרסום סר טעם ושגוי, וכי לייפר, כמו כל אדם אחר העומד לדין, זכאית
9 למשפט הוגן. יחד עם זאת, תגובת התובעת 2 אינה אכזרית או מרושעת, ואפילו אינה
10 מביעה הסכמה עם התגובה לה הודתה. בנסיבות אלה, לייחס לה אישור של האמור
11 בתגובה זו מסקנה שגויה. יתר על כן, אף אילו אישרה התובעת 2 את האמור בתגובה,
12 הדבר לא הופך אותה למפלצת שאיבדה צלם אנוש, ועל כן אני דוחה את הטענה שיש
13 בפרסום אמת.
- 14 139. המתלוננת עצמה לא כתבה דבר משפיל או פוגע, אלא הודתה בנימוס לאחת מהתומכות
15 במאבקה. לפיכך, איני סבורה שבפרסום לשון הרע אודות המתלוננת הגיב שטארך
16 ללשון הרע שפרסמה המתלוננת עצמה.
- 17 140. יתר על כן, בחירתו של שטארך לתקוף את כל המתלוננות בלשון כה חריפה, במקום
18 לתקוף את אותה כותבת שכתבה שליפר אינה זכאית למשפט הוגן, מצביעה על חוסר
19 תום ליבו, ועל כוונה לפגוע בהן, ולא להגיב לפרסום סר טעם.
- 20 141. בנסיבות אלה, גם ההגנה הקבועה בס' 15(10) לחוק אינה מתקיימת כאן.
- 21 מאמר רביעי
- 22 142. ביום 29.5.18 פרסם שטארך מאמר נוסף (נספח 11 לכתב התביעה בתביעה השנייה), אשר
23 כמו קודמיו נפתח אף הוא ברשימת קישורים למאמרים הקודמים ואשר נסקרו לעיל,
24 ובאמירה שהוא נכתב בתגובה למאמר שפורסם בכתב עת יהודי באוסטרליה. בתחילת
25 המאמר נכתב ארוכות בשבח נימוסים והליכות דוגמת אמירת "תודה" ו"סליחה",
26 ומוסבר שאמירת סליחה עלולה להתפרש כנטילת אחריות, וכי דבר זה אינו רצוי, (כשם
27 שלא רצוי שאשה צעירה תסתובב לבדה בשכונה גרועה, וכי אם יקרה לה שם משהו רע,
28 יש להטיל עליה חלק מהאשמה). במאמר מכנה שטארך את סיוולד ואת עובדי הנתבעות
29 1 ו- 3 בכינוי "מלאכי צדק". הביטוי לא נרשם במירכאות, ואף שנכתב בלשון סגי נהור,
30 תוך שהוא מציין רשימה ארוכה של איסורי תורה שהם עוברים, יחד עם המתלוננות :

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 "The Sapper sisters and the Malachei HaTzedek – Manny Waks,
2 Shana Aaronson and Meyer Seewald are kvetching that their plans
3 for Mesira and Lo Tasgir are not materializing fast enough. At least
4 they were mekayem Gonev Nefashos l'mehadrin."

5 ובתרגום חופשי:

6 "ה(מתלוננות) ומלאכי הצדק – מני ווקס, שנה אהרונסון וסיוולד מצטערים
7 שתכניוניהם ל"מסירה" ו"לא תסגיר" לא מתממשות בקצב מהיר דיו. לפחות
8 הם מקיימים למהדרין "גונב נפשות". (עמ' 182 לכתב התביעה)

9 143. לטענת התובעים בתביעה השנייה, אמירה זו, בה מכנה אותם שטארך עוברי עבירה,
10 ומכנה אותם בלעג "מלאכי צדק", היא משפילה ומבזה. לכך משיב שטארך ש"מדובר
11 במאמר דעה בת 16 עמודים שמתוכם התובעים "מצאו" לא יותר ביטוי יחיד בן שתי
12 מילים עליו להתלונן. **אין גילוי דעת גדול יותר של צביעות, נואשות, ולדעת הנתבע, אי**
13 **שפיות, מאשר התלונה קלת הדעת בקטע זה....**" (ההדגשה במקור – מ.צ.). שטארך
14 מוסיף וטוען שהפרסום הוא בגדר "ביקורת על יצירה ... שהנפגע פרסם ברבים או על
15 פעולה שעשה בפומבי..." (ס' 15(6) לחוק).

16 144. אני סבורה שיש לדחות טענת שטארך כאילו אין בפסקה שצוטטה לעיל משום לשון הרע.
17 אמנם, זוהי פסקה יחידה מתוך מאמר ארוך, אולם יש באמור בה כדי לבזות את
18 התובעים בתביעה השנייה. יתר על כן, לא מצאתי במאמר שום ביקורת על פעולה שעשו
19 התובעים בפומבי, משום שלא נזכרת בה, או במאמר כולו שום פעולה שנעשתה על ידם,
20 המצדיקה את האמירה שהם מצרים על כך שליפר לא הוסגרה, או שהם עברו את
21 העבירות המיוחסות להם. אמנם, כל חציו השני של המאמר הוא תגובה לראיון שנתנה
22 ארליך, אולם כאמור, התובעים אינם תובעים בגין האמירות (הבלתי מחמיאות) שנאמרו
23 כלפיה בחלק זה של המאמר.

24 145. לפיכך אני סבורה שאין לשטארך הגנה מפני התביעה בגין פרסום זה.

25 פרסומים מס' 5 ו-6

26 146. ביום 29.6.18 כתב שטארך פוסט בפייסבוק בתגובה לפוסט שכתבה ארליך (נספח 8
27 לתצהירי נתבעים). בפוסט שכתבה ארליך היא סיפרה שנודע להן שקרובי משפחתה של
28 לייפר פונים לחברי קהילה ומאיימים עליהם, שאם לא יכתבו מכתבים המעידים שליפר
29 הייתה מחנכת "מושלמת", כלשונה, ושהטענות על ניצול מיני הן פרי דמיון של
30 המתלוננות, "דברים רעים יקרו להם", כשההוכחה לכך היא שאדם שלא נענה לקריאה
31 נפטרה. המתלוננות פירשו אמירה זו כמתייחסת למותה של אחותן. בתגובה, כתב שטארך

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 שהוא עצמו אינו תומך בטקטיקה המתוארת בפוסט של המתלוננות, וכי טקטיקה זו
2 אמנם "חוצה קו מסויים של הגינות", אבל שזה לא מתקרב אפילו לקווים שנחצו על ידי
3 המתלוננות עצמן, משום שלייפר ואלו הפועלים מטעמה פועלים להציל אדם מישראל,
4 בעוד שמחנה המתלוננות מנסה לפגוע בה.
- 5 147. יש לציין שהפרסום נמחק במהלך ניהול ההליך.
- 6 148. ביום 5.7.18 פרסם שטארך מאמר נוסף (נספח 5 לכתב התביעה). גם מאמר זה נפתח
7 בדברי תורה, אולם בעמ' 4 כתב שטארך שחברים וקרובים שאלו אותו מדוע הוא ממשיך
8 לכתוב בעניינה של לייפר, והשיב שהוא עושה זאת על מנת להפסיק את חילול ה' שנעשה,
9 ומשום שהוא מבקש להגיד דברים שלא נאמרו על ידי אחרים. שטארך חזר כאן על טענתו
10 שהמתלוננות רודפות את לייפר, על קביעתו שההלכה אינה תומכת ברדיפה זו, ושעל
11 הציבור לפעול להביא את הרדיפה לסיום.
- 12 149. בהמשך, חזר והביע שטארך תמיכה באיומים שהשמיעו תומכי לייפר באזני חברי קהילה
13 באוסטרליה, על מנת לגרום להם לכתוב מכתבים המכחישים את המיוחס ללייפר, משום
14 שאיומים אלו באים להגן עליה, ובכך מקיימים המאיימים מצוות "לא תעמוד על דם
15 רעך". (בכל הכבוד לעמדתו ההלכתית של שטארך, לא אוכל שלא להסב את תשומת הלב
16 לעובדה שאיומים מהווים עבירה לפי ס' 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ואיומים על
17 עדים פוטנציאליים הם גם עבירה של שיבוש מהלכי משפט, בהתאם לס' 244 לחוק זה).
- 18 150. שטארך המשיך וציין שהוא יודע מכלי ראשון את מידת תוקפנותן של המתלוננות, שכן
19 הן "שפכו עליו שמן חם" באינטרנט, אבל כתב שהוא לא יפרסם את הלינק לכך, משום
20 ש"זה עד כדי כך גרוע."
- 21 151. אין ספק שאמירה כאילו המתלוננות פועלות בחוסר הגינות, שהן רודפות את לייפר ושהן
22 תוקפניות, הן אמירות שיש בהן לשון הרע. בתצהירו הסביר שטארך שהאמירות נאמרו
23 בתגובה לפרסום לשון הרע על ידי המתלוננות, אולם לא מצאתי איזה לשון הרע הן
24 פרסמו, ואיזה "שמן חם" הן שפכו עליו באופן וירטואלי, אשר הצדיק פרסומים כאמור.
- 25 152. במאמר זה התייחס שטארך גם אל JCW, קבע שבניגוד לארגונים אחרים, עמותה זו
26 אינה מתעניינת בעזרה לקורבנות, וכי מטרתה העיקרית היא לצוד ולהרשיע את מי שהם
27 משוכנעים שהוא מטריד, בין אם אלו מטרידים אמיתיים ובין אם לאו, וכי אין קו שלא
28 יחצו במאבק זה. שטארך ממשיך ותוקף את "קיר הבושה" שמפעילה העמותה, בו
29 מפורסמים שמות מי שתקפו מינית, לשיטתה של העמותה.
- 30 153. בהמשך, כתב שטארך שמי שגרם לעמותה לפעול בדרך עקומה זו הם סיוולד ושנה
31 אהרונסון (נציגת הנתבעת 3) יחד עם אחרים.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח' ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

154. בנוגע לחלק זה בפרסום, אני סבורה שעומדת לשטארך ההגנה הקבועה בס' 18(10) לחוק, וכי הפרסום אינו אלא תגובה לפרסום שמו על גבי "קיר הבושה", כפי שמכנים זאת סיוולד ו-JCW, דהיינו תגובה לפרסום קודם של JCW. אמנם, שטארך המשיך והכליל וטען כי העמותה אינה פועלת לרווחת הקורבנות, אולם זו הבעת דעה לגיטימית בקונטקסט בו נכתבה.

מאמר שביעי

155. ביום 25.11.18 שוב פרסם התובע פוסט בעניין בבלוג שלו (נספח 9 לתצהירי נתבעים), בו הוא סיפר שהמתלוננות וסיוולד (אותו הוא מכנה בלגלוג "the famed lamed vavnik") הגיעו לירושלים לקראת דיון בבית המשפט בעניין הסגרתה של לייפר. בכל הנוגע למתלוננות, כתב שטארך ש"חבל שאין להן בעלים ושהן לא שומרות שבת." ולאחר מכן חזר על הפוסט קודם שלו (מיום 20.12.17) במלואו. יצויין כי לדברי שטרך, הפוסט נמחק במהלך ניהול ההליך.

156. סיוולד אינו טוען כלפי תיאורו כאחד מ"ל"ו צדיקים", אולם לטענת המתלוננות, האמירות כלפיהן, הן אמירות של לעג וזלזול. במאמר מוסגר אציין כי בסיכומיהם טענו התובעים גם טענות נוספות נגד פרסום זה, אולם טענות אלו הן בגדר הרחבת חזית. שטארך טוען שפרסום זה הינו תגובה לפרסום של המתלוננות, וכי נכתב בצניות, ואין לראות בו לעג (ר' הערת שוליים 8 לסיכומיו). אכן, כתיבה צינית, המתפרשת ככזו על ידי הקורא, יכולה להעיד שהנכתב הוא בגדר הבעת דעה, ולא כעובדה (ע"א (מחוזי תל אביב-יפו) 3184/05 יוסף יוספי נ' מעריב הוצאת מודיעין בע"מ (1.9.08), ועל כן יש לראות את האמירה כהבעת דעה.

157. אולם, כפי שפורט בהרחבה לעיל, לא כל הבעת דעה מהווה הגנה על פי החוק, ולא ברור מכח מה סבור שטארך שחופש הביטוי מתיר לו להשפיל ולבזות את המתלוננות וללעוג להן בגין מצבן המשפחתי, וטוב עשה שטארך כשמחק את הפוסט, אולם אין בכך כדי לאיין את הפגיעה שכבר נגרמה.

מאמר שמיני

158. גם הפוסט מיום 7.4.19 הוא תגובה לפוסט שפרסמה ארליך כמה ימים קודם לכן, ובמסגרתו ספרה על פגישה שנערכה בינה לבין אדם שלישי, במהלכה, לטענתה, הוא סירב להסיר תמיכתו מלייפר ולתמוך בה ובאחיותיה.

159. בפרסום ניתח שטארך באריכות כל שורה ושורה בפוסט של ארליך, ניתוח ובו לעג ניכר לדבריה. כך למשל, ארליך כתבה: "כשנשאל (אותו צד שלישי – מ.צ.) מדוע יהדותה של לייפר זכאית לסימפטיה בניגוד ליהדותנו שלנו? היא לא הגיב." לכך ענה שטארך:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 "שאלה כזו לא זכאית לתשובה. השאלה עצמה מצביעה על יהירות מוחלטת, חוסר
2 בשלות ונרקסיזם".
- 3 160. בהמשך אותה פסקה ייחס שטארך לכל שלושת המתלוננות "רוע אינהרנטי" בשל
4 השאלה שנכתבה על ידי ארליך, טען שהיא משחקת תפקיד של ילד מפונק שתובע מהורה
5 אוהב לבחור בינו לבין אחיו, וטוען ש"אם ההורה אינו מסייע לו להיפטר מהאח, זה סימן
6 שהוא אוהב אותו יותר." את הפסקה סיים שטארך בכך שהגישה הזו היא לחלוטין
7 מתועבת.
- 8 161. אמנם הציטוט לעיל הוא מפסקה אחת מתוך מאמר של 15 עמודים, אולם לאחר
9 שעיינתי בפרסום כולו, איני סבורה שתיאור פסקה אחת מוציאה את הדברים
10 מהקשרם. גם המשכו של המאמר רצוף ביטויי פוגעניים ומשפילים, המייחסים
11 למתלוננות חוסר בשלות, נרקסיסטיות, רדיפה אחר אינטרס אישי ונקמה.
- 12 162. מכל מקום, המתלוננות לא הלינו בתביעתן אודות כל הביטויים הפוגעניים והמשפילים
13 המצויים במאמר, אלא רק אודות האמירה של שטארך לפיה ארליך היא בגדר "רודף",
14 שהיא מסלפת מקצועית, יהירה ונרקסיסטית, וקרבן מקצועי, שבכל שלושת המתלוננות
15 יש משהו מרושע באופן אינהרנטי, ושאינן מאמינות באלוהים אלא באלוהי הנקמה.
- 16 163. במענה, טען שטארך כי, המתלוננות הן המפרסמות את מאמרו, שכן הוא עצמו הכניס בו
17 שינויים במהלך ניהול ההליך, בעוד שהמתלוננות ממשיכות ומפיצות בעמוד הפייסבוק
18 שלהן את המאמר בגרסתו המקורית, באמצעות פרסום צילומי מסך של המאמר כפי
19 שפורסם בעבר. אכן, אין מקום לייחס אחריות לשטארך בגין פרסומים המתבצעים על
20 ידי ארליך, ועל כן את פרסומו של שטארך יש לדון בהנחה שהמאמר פורסם כנטען, ושונה
21 על ידו לאחר הגשת התביעה. אלא שעיון בהודעת שטארך המפרטת את השינויים
22 שהכניס במאמר מלמד שמרבית הביטויים המשמיצים נותרו על כנם. כך למשל, שטארך
23 לא התייחס כלל לתביעה בגין הביטויים יהירה ונרקסיסטית, ומנגד, סבר שאין כל
24 בעייתיות בביטוי המייחס למתלוננות רוע אינהרנטי. לטענתו של שטארך הוא תיקן את
25 הביטויים "קרבן מקצועי" ו"מסלפת מקצועית".
- 26 164. שטארך מוסיף וטוען בסיכומיו שהפרסום הוא או אמת עובדתית או הבעת דעה, מבלי
27 לבחור איזו הגנה מבין השתיים חלה כאן (ס' 186 לסיכומיו), וכי האמור במאמר הוא
28 ביקורת עניינית, הגונה, אמתית מתחכמת ומנומקת על הפוסט שפרסמה ארליך,
29 ובנוסף, כי יש בפוסט שלה משום לשון הרע, ועל כן עומדת לו גם ההגנה הקבועה בס'
30 15(6) לחוק וגם ההגנה הקבועה בס' 15(10) לו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

165. דין הטענה להידחות על שני ראשיה. אמנם, המאמר כולו הוא אכן ביקורת על פוסט שפרסמה ארליך, ויש בו ניתוח של כל משפט ומשפט שנכתב בפוסט של ארליך, ותגובה לנאמר בו. יחד עם זאת, לא כל ביקורת על יצירה שפורסמה (ו"פוסט" בפייסבוק הוא בגדר יצירה) זוכה להגנת המחוקק, אלא רק ביקורת שנכתבה בתום לב. לא מצאתי בביטויים האמורים "ביקורת עניינית או הגונה" על הפוסט, אלא רצף של ביטויים משפילים המתייחסים באופן מבזה אל כותבת הפוסט, ולא מצאתי שביטויים אלה נכתבו בתום לב.
166. כאמור, בפוסט שכתבה ארליך אין ביטויים משפילים ומבזים, לא כלפי אותו צד שלישי שמוזכר בפוסט, ולבטח לא כלפי שטארך עצמו, שלא נזכר בו כלל. למעשה, אין בפוסט לשון הרע כלל. בנסיבות אלה, ייחוס לכל המתלוננות רוע אינהרנטי בגין הפוסט שכתבה ארליך אינו יכול להיחשב ביקורת העומדת במבחן כלשהו של סבירות, מבחן המעיד על תום לב.
167. יתר על כן, גם סירובו של שטארך להכיר בעובדה שהביטויים האמורים משפילים ומבזים את המתלוננות, ואת ארליך בראשן, בלי שום פרופורציה לפוסט שכתבה, וסירובו להסיר הביטויים, מעידים על חוסר תום לב.
- לסיכום שאלת האחריות על פי חוק איסור לשון הרע
168. מקריאת כל הפרסומים, כפי שתואר לעיל, עולה כי שטארך פתח ופרסם לשון הרע אודות המתלוננות, אולם הן, בניגוד לסייולד, לא הגיבו בלשון הרע משלהן. למרות האמור, שטארך המשיך במסע ההכפשות, ופרסם שוב ושוב דברים שנועדו לבזותן ולהשפילן. אם לא די בכך, גם במסגרת ההליך, הוא עמד על המשך הפרסום של חלקם הארי. התנהלות זו מעידה על חוסר תום לב, דבר השולל את קיומן של כל ההגנות האפשריות העומדות למי שפרסם לשון הרע על פי החוק, גם לגבי הפרסומים שאולי ניתן היה להצדיק.
169. בתגובה לפרסומי המוקדמים של שטארך, פרסם סייולד, בשמו ובשם הנתבעת 1, את שמו האמיתי ותמונתו של שטארך, בליווי מספר ביטויים משפילים ומבזים. אמנם, פרסומים אלו מהווים לשון הרע, אולם שוכנעתי שהפרסומים נעשו בתום לב בתגובה ללשון הרע שפרסם שטארך אודות המתלוננות, וכחבעת דעה על פרסומים אלו, ועל מנת למנוע רתיעה של מתלוננים ומתלוננות נוספים מפני חשיפת פגיעות מיניות. בשל כל אלו, אני סבורה שהפרסומים מוגנים על פי ס' 15(3), (6) ו- (10) לחוק איסור לשון הרע.
170. שטארך פרסם גם מספר פרסומים אודות סייולד והנתבעת 1, אשר מהווים לשון הרע. אולם פרסומים אלו, נעשו בתגובה לפרסומי סייולד שנזכרו לעיל, ועל כן אני סבורה שקמה לשטארך בנוגע לפרסומים אלו ההגנה הקבועה בס' 15(6) ו- (10) לחוק. חריג לכך

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 הוא הפרסום הרביעי, הנוגע לסיוולד, אשר לא נעשה בתגובה לפרסום קודם של סיוולד,
2 ועל כן ההגנות האמורות אינן חלות לגביו.

3

4

עילת התביעה בנוגע לפגיעה בפרטיות

5 171. לטענת שטארך, פרסום שמו האמתי ותמונתו פוגעים בזכותו לפרסום מאמריו תחת שם
6 בדוי, ומהווים פגיעה בפרטיותו. הנתבעים 1 ו- 2 טוענים שהפרסום האמור אינו פוגע
7 בפרטיותו של שטארך, משום שהוא אינו אלא חזרה על מידע ששטארך עצמו פרסם. גם
8 כאן, נפתח הדיון בבחינת המסגרת המשפטית, ונמשיכו ביישום הכללים על נסיבות
9 המקרה.

10

המסגרת המשפטית

11 172. אפתח ואומר שהזכות לאנונימיות בפרסומים באינטרנט אינה מובנת מאליה, וקל וחומר
12 כך כאשר מדובר על זכות להסתתר מאחורי שם בדוי. [בבר"ע \(מחוזי חיפה\) 850/06 רמי](#)
13 [מור נ' ידיעות אינטרנט מערכות אתר - YNET מערכת הפורומים \(22.4.07\)](#) סקר כבוד
14 השופט עמית את השיקולים בעד ונגד הכרה בזכות לפרסום פרסומים וירטואלים
15 באנונימיות, וזאת במסגרת תביעה לאכוף על ספקית אינטרנט גילוי פרטי גולש אנונימי:

16 "חשיבותה העיקרית של האנונימיות היא בזיקתה לחופש הביטוי.
17 האנונימיות היא "המחסה מפני עריצות הרוב", במיוחד בהקשר של חופש
18 הביטוי הפוליטי, אך לא רק בהקשר זה. יש החוששים או נבוכים להתבטא
19 בגלוי... אין נפקא מינה אם יש בסיס אובייקטיבי לחשש או למבוכה בגינם
20 מעדיף הגולש להישאר אנונימי, או שמדובר בחשש סובייקטיבי, אפילו חשש
21 מופרך, הקשור לאישיותו ולהלך רוחו של הגולש האלמוני. החשוב הוא, שיש
22 פלח רחב מאוד באוכלוסיה, שהיה נמנע מלהביע את דעתו אילו היה מחוייב
23 להזדהות... האנונימיות מאפשרת לנו לשפוט דברים לגופם, ולא לגופו של
24 דובר... כל גולש מקבל את הבימה שלו, כל הגולשים ניצבים באותה נקודת
25 זינוק, ללא יתרון של השכלה, מעמד, תפקיד, מצב כלכלי וכיו"ב. האנונימיות
26 מאפשרת דווקא לחלשים ולמוחלשים בחברה להשמיע את דעתם ללא מורא
27 וללא פחד, ומבלי שדבריהם ייחסמו על הסף בשל דעות קדומות. האנונימיות
28 מאפשרת לגולש להשתחרר ממסגרות כובלות מבלי לחשוש לתגובתה של
29 הסביבה הקרובה או של הקהילה בה הוא מנהל את חייו...

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 כנגד היתרונות דלעיל, אנו מוצאים שהאנונימיות מאפשרת לכותב
2 להשתחרר מעכבותיו, ולא במובן החיובי, אלא בשחרור בלוטות ארס,
3 חרצובות לשון והשחזת מקלדת... האנונימיות שבשבחה הפלגנו, מאפשרת
4 לכותב עלום השם להשתלח, לפגוע ולהשמיץ מתוך ידיעה שבחסות
5 האנונימיות הוא לא יידרש ליתן את הדין או לשאת באחריות לתוכן
6 הדברים. אם אור השמש הוא המחטא הטוב ביותר, אזי העלטה האנונימית
7 מעודדת הפקרות ואנרכיה. אנונימיות אינה שקולה לפרטיות, נהפוך הוא,
8 דווקא האנונימיות מאפשרת פגיעה קשה בפרטיותם של האחרים. מתנגדי
9 האנונימיות יאמרו כי גם אם יש לכותבים האנונימיים אינטרס שלא
10 להיחשף, אינטרס זה אינו מגיע כדי זכות משפטית שיש להגן עליה..."

11 בסופו של יום, הכריע כבוד השופט עמית שהזכות לאנונימיות אינה מתקיימת במקום
12 בו הפרסום האנונימי הוא עוולתי:

13 "משקלה של הזכות, או החופש, להתבטא באנונימיות, שונה ממשקלה של
14 הזכות להישאר אנונימי נוכח התנהגות עוולתית. האינטרנט הוא במה
15 המאפשרת חופש גישה לכל דובר, והאנונימיות ברשת היא צורה של שיח
16 המשרתת את חופש הביטוי, כל עוד היא נעשית במסגרת הלגיטימית של
17 חופש הביטוי. ביטוי גזעני אינו הופך את עורו אך משום שהמפרסם הוא
18 אנונימי, וביטוי הפוגע בשמו הטוב של אדם, אינו משנה את טיבו אך ורק
19 מאחר שהמפרסם לא הזדהה בשמו... אין בכוחה של האנונימיות להעניק
20 "חסינות" מפני עוולה של פרסום לשון הרע או מפני כל פרסום המהווה עוולה
21 על פי חוק, כמו פגיעה בפרטיות או עוולה מסחרית. בדרך זו, מחד, אינו
22 פוגעים ביתרונותיה של האנונימיות ובתרומתה לחופש הביטוי באינטרנט,
23 ומאידך, האנונימיות נתחמת עד לגבולות המוכרים של חופש הביטוי."

24 במאמר מוסגר אציין כי אף שבנוגע לסעד האופרטיבי שניתן בפסק דינו של כב' השופט
25 עמית התגלעו חילוקי דעות בבית המשפט העליון במסגרת הערעור (רע"א 4447/07 רמי
26 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, סג(3) 664(2010))
27 בכל הנוגע לרציונלים הנוגעים להיקף הזכות לאנונימיות, ככל שהיא קיימת, לא הייתה
28 מחלוקת.

29 173. בנוסף אציין, כי מאז ניתנו פסקי הדין האמורים חלפו שנים, השימוש ברשתות
30 חברתיות הפך נפוץ, וכללי השימוש ברשתות חברתיות אלו השתנו. היום קיימת
31 מודעות הולכת וגדלה לעובדה שהתחזות ופרסומים בשמות בדויים (גם, אבל לא רק,
32 באמצעות תוכנות (המכונות "בוטים")) עלולה לגרום להפצת ידיעות כזב, וישנה הבנה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 [בדבר נזקי התופעה והצורך לצמצמה \(ר' לעניין זה למשל י. אונגר, חדשות כזב ברשת](#)
2 [האינטרנט והליך הבחירות\(knesset.gov.il\)](#) (14.10.18), וכן ר' דברי ההסבר בהצעת חוק
3 התמודדות עם ידיעות כוזבות מטעם מכון זולת).
- 4 174. אולם נזקי ידיעות הכזב אינם מצטמצמים להליכי הבחירות, והם נוגעים גם לניצול
5 מסחרי של תוכנות המייצרות ומפרסמות תגובות משמיצות (ר' לעניין זה דברי ההסבר
6 לתזכיר החוק באתר החקיקה הממשלתי - תזכיר חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון
7 מס)...סימון מסר המוני המופץ באמצעות יישום אוטומטי, התשפב-2022
8 [\(tazkirim.gov.il\)](#).
- 9 175. כחלק מהתופעה של המלחמה בפרסומים אנונימיים מזיקים ברשתות החברתיות, החלו
10 מפעילות הרשתות החברתיות עצמן להילחם בתופעת ההתחזות השלילית וההסתתרות
11 מאחורי שמות בדויים. פייסבוק העולמית החלה לבטל חשבונות המנוהלים בשמות
12 בדויים, ככל שהדבר הובא לידיעתה. כפי שהעיד שטארך, בתקופה הרלוונטית לתביעה,
13 פייסבוק "ביטל לאלתר את החשבון שלי תחת הכינוי..." (ס' 95 לתצהירו). במצב דברים
14 זה, אין למשתמשי הרשתות החברתיות ציפייה סבירה להגנה על זכותם לשמור על
15 אנונימיות, ככל שזו הייתה קיימת.
- 16 176. פסקי דין רבים עוסקים בזכותו של מי שנפגע מהפרסום לחייב מפעילי אתרים לחשוף
17 את שמות הגולשים, ובשאלת סמכותו של בית המשפט להעניק סעד כאמור. אולם לא
18 בכך עסקינו. בכל הנוגע לפרסום שמו האמיתי של אדם המפרסם פרסומים באינטרנט
19 תחת שם בדוי נקבע, כי אין בפרסום כאמור משום עוולה לפי חוק הגנת הפרטיות, משום
20 ששמו (האמיתי) של אדם אינו "עניין הנוגע לצנעת חייו האישיים" (ת"א (שלום כפר סבא)
21 7830/00 בורוכוב ארנון נ' פורן אלישי (14.7.02), להלן: "עניין בורוכוב"). בעניין דומה
22 נקבע כי "פרסום פרטיה האישיים של המבקשת כמכלול [כתובת, טלפון ביתי, טלפון
23 סלולרי אישי, ופרטי WhatsApp] מהווה פגיעה קשה בפרטיותו של אדם ובפרטיות
24 משפחתו... ועלול לפגוע בשלוות החיים של המבקשת, ובני משפחתה. " וזאת כאשר
25 הפרסום נעשה על מנת להציף את המבקשת, המשמשת כמנכ"לית פייסבוק ישראל,
26 בפניות ובתרעומות כנגד פייסבוק העולמית (ר' ת"א (מחוזי ת"א) 29564-05-15 עדי סופר
27 תאני נ' עו"ד גיא אופיר (4.6.15)).

מן הכלל אל הפרט

- 28
- 29 177. בדומה לפסק הדין בעניין בורוכוב, איני סבורה שפרסום שמו האמיתי של התובע מהווה
30 עוולה לפי חוק הגנת הפרטיות. מבלי לגרוע בזכות לאנונימיות ולחשיבותה, איני סבורה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 שחוק הגנת הפרטיות נועד להקנות לאדם עילת תביעה מקום בו הפרט היחיד שפורסם
2 לגביו הוא שמו.
- 3 178. ודוק – יש להניח שהייתי מגיעה למסקנה אחרת, אילו היה מדובר על פרסום שמו
4 האמיתי של אדם אשר פרסם תחת שם בדוי פרטים אינטימיים, כגון "ענין הנוגע לצנעת
5 חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות
6 היחיד", כלשון ס' 112(1) לחוק הגנת הפרטיות. במקרה זה, מעטה האנונימיות שמעניק
7 שם העט נועד לאפשר לאדם להתבטא בעניינים הנוגעים לצנעת חייו ואשר לגביהם ביקש
8 המחוקק להעניק הגנה מיוחדת. לא כך כאשר שם העט נועד אך לאפשר לאדם להסתתר
9 מאחורי מסך אלמוניות על מנת לאפשר לו לפרסם דברים הנוגעים לצנעת חייהם של
10 אחרים.
- 11 179. מכל מקום, אף אילו הייתי סבורה שיש בפרסום שמו האמיתי ותמונתו של שטארך משום
12 פגיעה בפרטיותו, אני סבורה שעומדות לנתבעים בתביעה הראשונה ההגנות הקבועות
13 בחוק הגנת הפרטיות, כפי שיפורט להלן.
- 14 180. ראשית, אני מאמינה לסיוולד שהפרסום נעשה לאחר שהוא חיפש באמצעות מנועי חיפוש
15 רגילים את השם האמיתי, וכך הגיע אל שטארך. סיוולד הציג את דפי האינטרנט אשר
16 באמצעותם הגיע אל המידע, ויש להניח שעליהם הסתמך.
- 17 181. שנית, כשם שפרסום האמירות של סיוולד חוסה תחת ההגנה הקבועה בס' 15(6) לחוק
18 איסור לשון הרע, כפי שפורט בהרחבה לעיל, כך גם פרסום פרטי הזיהוי של שטארך
19 חוסה תחת הגנות החוק להגנת הפרטיות, שהרי ס' 18(2) לחוק הגנת הפרטיות קובע
20 הגנות דומות, ואף מחיל על פרסומים הפוגעים בפרטיות את ההגנות שנקבעו בחוק
21 איסור לשון הרע:
- 22 "ב) הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן הייתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית,
23 מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה..."
- 24 (ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף
25 15 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965."
- 26 182. בנוסף, אני סבורה שבנסיבות העניין חלה ההגנה הקבועה בס' 18(3) לחוק ההגנה על
27 הפרטיות:
- 28 "בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין, ובלבד שאם הייתה
29 הפגיעה בדרך של פרסום – הפרסום לא היה כוזב."

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 כפי שפורט בהרחבה לעיל, אני סבורה שקיים עניין ציבורי בהגנה על מתלוננים בעבירות
2 מין, בין אם תלונתם אמת ובין אם לאו, נוכח קיומו של אפקט מצנן להגשת תלונות.
3 183. אם לא די בכל האמור לעיל, למסקנה דומה הייתי מגיעה אילו הייתי מחילה על סיוולד
4 את הסטנדרטים להם טוען שטארך בכתב ההגנה שלו ובסיכומים שהגיש במסגרת
5 התביעה השנייה. מטענותיו במסגרת התביעה השנייה עולה הרושם שהוא אביר חופש
6 הביטוי, שמוכן להילחם עבור הזכות להביע דעה בלתי מצונזרת. רושם זה עולה גם בסופו
7 של המאמר הראשון שפרסם, שם כתב שטארך:

8 "Call me a pompous hothead, radical, rabble rouser, lunatic, nutcase,
9 crankshaft, meshugenah, am haaretz, Chossid shoteh, misnaged
10 shoteh, or anything you want (you won't be the first, just no death
11 threats, please). But... ignore my words at you own peril, Shmerel.
12 Because anybody who conspires to send this woman Down Under is
13 going down under faster and further than she is."

14 ובתרגום חופשי ומקוצר:

15 "אתם רשאים לכנות אותי בשמות גנאי כאוות נפשכם, כנו אותי קיצוני,
16 משוגע, פובוקטור, עם הארץ, שוטה או כל כינוי אחר. רק אל תתעלמו מדברי.
17 כי כל מי שקושר להפיל את לייפר, יפול בעצמו, באופן מהיר יותר ולבור עמוק
18 יותר."

19 184. אולם, כאשר סיוולד ביקש להביע דעתו אודות המאבק שמנהל שטארך נגד הסגרתה של
20 לייפר, טוען שטארך שאת חופש הביטוי יש להסיג מפני הזכות לפרטיות ולשם טוב.

21 185. מכל מקום, סיוולד הראה שבפרסומים המיוחסים לו הוא זכאי להגנות הקבועות בחוק
22 הגנת הפרטיות, ודין התביעה נגדו ונגד הנתבעת 1 להידחות גם בעילה זו.

23

24 **הסעדים**

25 186. המתלוננות, סיוולד ו- JCW תבעו במסגרת התביעה השנייה 4 סעדים מצטברים: צו
26 המורה על הסרת הפרסומים המעוולים, פיצוי כספי בסך של 550,000 ₪, צו המורה
27 לשטארך לפרסם התנצלות ולפרסם את פסק הדין, וצו מניעה המורה לו להימנע מהמשך
28 הפרסום אודותם, וכן להימנע מלפנות אל המתלוננות, לרבות באמצעות הדוא"ל האישי
29 שלהן.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

187. הנתבע לא התייחס בכתב ההגנה או בסיכומיו לסוגיית הסעדים הנתבעים, אלא הכחיש באופן גורף את הטענה שהפרסומים מהווים לשון הרע, וטען שהתביעה אינה אלא תביעת השתקה שנועדה לפגוע בחופש הביטוי שלו. מטענה זו אני למדה ששטארך מתנגד לצו להסרת הפרסומים ולצו המניעה.

מסגרת משפטית

188. ס' 9 ו-10 לחוק איסור לשון הרע קובעים את סמכותו של בית המשפט להורות על איסור המשך הפרסום של דברי לשון הרע, וכן על פרסום תיקון או הכחשה של דברים אלה:
"9. (א) נוסף לכל עונש וסעד אחר רשאי בית המשפט, במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע, לצוות –

(1) על איסור הפצה של עותקי הפרסום המכיל את לשון הרע...;

(2) על פרסום תיקון או הכחשה של דבר המהווה לשון הרע או על פרסום פסק הדין, כולו או מקצתו; הפרסום ייעשה על חשבון הנאשם או הנתבע, במקום, במידה ובדרך שיקבע בית המשפט..."

במאמר מוסגר אציין כי עד לתיקון החוק, והוספת ס' 7א' לו, הסמכות לפסוק פיצויים נזכרה בחוק רק בעקיפין, בדרך של הפנייה לס' 60 לפקודת הנזיקים האזרחיים, 1944, הנזכרת בס' 7 לחוק, ואשר אף היא מזכירה את סמכותו של בית המשפט ליתן צווים, אם מצא שבוצעה עוולה אזרחית.

189. יתרוונותיו של צו המורה לנתבע להפסיק את הפרסום הפוגע (מקום שהדבר אפשרי) ברורים. יש בכך כדי להקטין את הנזק שממשיך ונגרם ככל שעוד ועוד אנשים נחשפים לפרסום, וגם את עגמת הנפש הנגרמת לנפגע מהידיעה שהמרחב הוירטואלי עודו מכיל פרסומים משפילים ומבזים אודותיו. (מנגד, להשקפה לפיה התרופה ה"טבעית" לפגיעה אסורה בשם הטוב ר' רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף, נה(5) 510 (2001).)

190. אולם בניגוד לצו המורה על הפסקת פרסום שכבר נמצא לגביו שהוא מהווה עבירה פלילית ועוולה אזרחית, לא בנקל יורה בית המשפט על פרסום תיקון או הכחשה של דברים המהווים לשון הרע, בשל הפגיעה בחופש הביטוי, ובשל האפקטיביות המועטה בכך:

"אכן, תכופות יכול הסעד של התיקון והכחשה לספק תרופה יעילה לפגיעה שנגרמה לאדם כתוצאה מפרסום לשון הרע כנגדו. בכוחו של סעד התיקון להשיב את מצבו של קרבן הפרסום לקדמותו, במידה מסוימת, שכן הוא מקנה לתובע הצהרה פומבית המנקה אותו מן הרושם השלילי שדבק בו (גנאים,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 קרמניצר, שנור, בעמ' 386). עם זאת, לכלי של פרסום תיקון או הכחשה כוח
2 רב. החובה הפוזיטיבית להשמיע עובדות או דעות שאין המפרסם מסכים איתן
3 – יש עמה פגיעה קשה וחמורה בחופש הביטוי ובחופש המצפון. חופש הביטוי
4 במובנו ה"שלילי" – הזכות שלא להביע את מה שאינו דעתך. החיוב לפרסם
5 עמדות שאין הדובר מסכים איתן כמוהו כאיסור להחזיק באותן עמדות. במובן
6 זה חובת התיקון עשויה לגרום לפגיעה חמורה יותר בזכויות ובכבוד האדם של
7 המפרסם מאשר הפגיעה הטמונה בפיצוי כספי ואף מאשר הפגיעה שנגרמת
8 כתוצאה מצנזורה מוקדמת... " (הערעור בעניין דין, בעמ' 468)

9 191. יתר על כן, לעיתים שיקולים פרקטיים בדבר התועלת שבפרסום דבר תיקון או הכחשה
10 יטו את הכף לעבר שלילית סעד כאמור:

11 "בנסיבות העניין הגענו לכלל מסקנה לפיה אין מקום לחיוב המשיבים בפרסום
12 תיקון או הכחשה. לבד מההסתייגויות שנקבעו בפסיקה לעניין תוכן פרסום
13 תיקון או הכחשה (ראו בפסק-דין של כבוד המשנה לנשיאה ריבלין בע"א דין,
14 בעמ' 470-468), ספק אם תצמח תועלת מפרסום התיקון או ההכחשה לעת הזו.
15 מאז הפרסומים חלף זמן רב, והודעת תיקון מצומצמת וממוקדת לא תשיג את
16 אותו "אפקט מטהר" שנודע להודעת התנצלות. לא יהא בה אלא משום הצפה
17 מחדשת של נושא הפרסומים, תוך שבצדה הבאה של אותה הודעת תיקון
18 עניינית. גם בחינת הרציונלים שבדין הרצוי, התומכים בפרסום התנצלות
19 מתוך התפיסה לפיה יש בכך כדי לרפא את הנזק ועגמת הנפש שנגרמו לנפגע,
20 אינם קמים מקום בו מפורסם תיקון או הכחשה מפי מי שמסרב להתנצל. לכל
21 אלה יש לצרף את ההנחה כי כיום, שעה שפסקי-הדין פתוחים לעיון הציבור
22 ומפורסמים ברבים, יש לעתים בעצם פרסומם כדי להוות "תיקון או
23 הכחשה". " (ע"א (מחוזי י-ם) 3386-10-19 שרת התרבות והספורט - ח"כ מירי
24 רגב נ' ערוץ 10 החדש בע"מ (2.8.2020), להלן: "עניין רגב")

25 192. בכל הנוגע לחיוב הנתבע בפרסום התנצלות, קיימת מחלוקת בפסיקת בתי המשפט
26 המחוזיים בשאלה האם בתי המשפט מוסמכים כלל לחייב נתבע בפרסום התנצלות, שכן
27 סעד זה לא נזכר בהוראות ס' 9 לחוק. בפסק הדין בת"א (מחוזי מרכז) 20070-09-15 יוסף
28 וינשטיין נ' יצחק (בן ציון) גירבי (21.6.18), נקבע כי " בית המשפט אינו מוסמך כלל לצוות
29 על פרסום התנצלות", (ור' גם אסמכתאות רבות שם) וגם אין בכך טעם שכן "חיוב צד
30 בהתנצלות כפויה מאיין את תכליתה של ההתנצלות" (שם). ערעור על פסק הדין נדחה
31 בע"א 6723/18 יצחק (בן ציון) גירבי נ' יוסף וינשטיין (9.9.19). לדעה אחרת ר' פסק הדין
32 בעניין רגב ואסמכתאות רבות שם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

193. מכל הטעמים דלעיל, ובפרט בשל הקושי לאיין נזק שכבר נגרם עקב דברי לשון הרע שכבר פורסמו, במרבית המקרים בהם נקבע שבוצעה עוולה של פרסום דבר לשון הרע, הסעד שניתן לנפגע הוא סעד הפיצויים. מטרתם העיקרית של פיצויים היא בהטבת הנזק, דהיינו העמדת הנפגע במקום בו היה אלמלא בוצע הפרסום, אולם הפסיקה הכירה גם במטרות נוספות, כגון ענישת הפוגע והרתעה מפני פרסומים דומים:

"מטרת הפיצוי הנזיקי הינה, בראש ובראשונה, להביא את הנפגע למצבו כפי שקדם לביצוע העוולה (דיני נזיקין, 571). פיצוי בגין פרסום לשון הרע אינו חריג לכלל זה (ענין נוף, 493; ענין אמר, 522-523)... בעוולת לשון הרע, מכירה שיטת המשפט בכוחו של בית המשפט להטיל על המזיק חובת תשלום פיצוי לניזוק שמטרתה חורגת מהשבת המצב לקדמותו, אלא תכליתה "לשקף את סלידתה של החברה מהתנהגותו של המזיק" (ע"א 9474/03 יורם גדיש תשתית ובנייה (1992) בע"מ נ' בהג"א מוסא (21.11.06), מפי הנשיא ברק; ענין פרידמן, 237; ענין מזרחי, 205; ענין חביבי, 535; שנהר, 372). וכך, במקרים מתאימים, משמשים הפיצויים הנזיקיים בעוולת לשון הרע גם כדי להעניש את מי שגרם לפגיעה בשמו הטוב של אדם (ענין ספירו, 57; ענין נוף, 494). בהקשר זה, מתמקד הפיצוי ברצון להשיב למעוול כגמולו, תוך ביטוי מסר של הכרה שיפוטית וחברתית בצורך למנוע פגיעות לא מוצדקות בשם הטוב... לצד תכליות הפיצוי הקשורות להטבת נזקו של הנפגע, ו"ענישת" הפוגע, מכוונים הפיצויים בגין לשון הרע להעביר, במקרים מתאימים, מסר חינוכי מרתיע לציבור כולו מפני מעשי פגיעה בכבודו של אדם..." (ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (4.8.08), בעמ' 4-33)

194. ממטרות אלו של פסיקת הפיצוי נגזרים גם השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לפסוק פיצוי:

"מעקרונות היסוד האמורים לעיל, נגזרים השיקולים שיש לשקול לצורך הערכת שיעור הפיצוי הראוי, בין לחומרה ובין לקולא. בראש וראשונה, יש לתת משקל לנזק שנגרם לתובע כתוצאה מהפרסום, אשר הפיצוי התרופתי נועד להטבתו. קיימת חזקה, כי נגרם נזק לשמו הטוב של הנפגע מעצם פרסום לשון הרע, המצדיק פסיקת פיצויים אף ללא צורך שיוכיח נזק ממון מיוחד אשר נגרם הלכה למעשה (ענין מנדל-שרף, 174; ע"א 2668/97 ר"ח דורון רופין נ' גלובס פבלישר עיתונות, פד"י נה (1) 721 (1998), 725). נזק זה נשקל לא רק בהקשר לפרסום עצמו, אלא גם בהתחשב בהתנהגות הצדדים לאחריו, ואף במהלך הדיון המשפטי, התנהגות העשויה להגדיל את הנזק או להקטינו, לפי

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

1 העניין. אף באשר למטרה העונשית, החינוכית וההרתעתית, יש לשקול את
2 התנהגות המפרסם, ואת כוונותיו כפי שהן עולות מהתנהגותו כגון, האם היה
3 בהן רישול או קלות דעת, או זדון וכוונה ישירה לפגוע. ברוח זו מונה [סעיף 19](#)
4 לחוק מספר נסיבות שבכוחן להקל על הנאשם, בהן: היות הפרסום חזרה על
5 דברים שנאמרו קודם לכן (לשון הסעיף, וראו גם ענין 723/74 הארץ, 322);
6 היות המפרסם משוכנע באמיתות דבריו, בהיעדר כוונה לפגוע, וכן בקיום
7 התנצלות, תיקון או הכחשה, או בנקיטת צעדים לצמצום תפוצתו של הפרסום.
8 הערכת הנזק נותרת, בסופו של יום, עניין הנתון להערכה שיפוטית, הבנויה על
9 אמות מידה כלליות, ועל נסיבותיו הקונקרטיות של המקרה הפרטי (ענין
10 פרידמן, 244; [ע"א 492/89 סלונים נ' "דבר" בע"מ, פד"י מו\(3\) 827 \(1992\)](#),
11 (835). " (שם)

12 מעבר לצריך אציין כי בית המשפט שם קובע כי לעיתים שיקולי צדק והרתעה יעילה
13 מחייבים להביא בחשבון גם את מצבו הכלכלי של המפרסם בקביעת שיעור הפיצוי
14 העונשי.

15 195. כאשר מדובר במספר רב של פרסומים הנוגעים לאותה מסכת עובדתית, נקבע אך
16 לאחרונה כי בית המשפט מוסמך לפסוק פיצוי בלא הוכחת נזק בהתאם למספר
17 הפרסומים. את הדעות השונות שהובעו על ידי חברי ההרכב סיכמה בתמציתיות כבוד
18 השופטת וילנר, כשהיא מצרפת דעתה לדעתו של כבוד השופט סולברג:

19 "חבריי, השופט נ' סולברג והשופטת ד' ברק-ארז, מסכימים שניהם כי
20 בנסיבות מסוימות, פרסומים שונים של לשון הרע, העוסקים באותה מסכת
21 עובדתית, לא ייחשבו כ"אותה לשון הרע" כאמור. לגישת שניהם, הכרעה
22 בשאלה דן במקרה קונקרטי צריכה להתבסס על נסיבותיו הפרטניות, תוך
23 הסתייעות במבחני עזר שונים. חבריי מסכימים כי בתוך כך יש לבחון את תוכן
24 הפרסומים ואת פרק הזמן שחלף ביניהם. המחלוקת בין חבריי נוגעת למבחן
25 העזר השלישי שמציע השופט סולברג, שעניינו זהות הנמענים בראי במת
26 הפרסום. לגישת השופטת ברק-ארז, אין לעשות שימוש במבחן עזר זה, אלא
27 במקרים חריגים. " ([רע"א 2855/20 פלוני נ' פלוני \(6.10.22\)](#))

28 מן הכלל אל הפרט

29 196. אפתח ואומר כי מעת שנקבע כי בפרסומיו של שטארך אודות המתלוננות יש לשון הרע,
30 לא מצאתי עילה שלא להורות על הסרתם. שטארך עצמו לא טען שאם יימצא
31 שהפרסומים אסורים, יש לדחות התביעה לצו להסרתם, ועל כן, מבחינה פורמאלית,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח' ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

- 1 ונוכח הקביעות לעיל, יש ליתן הצו. גם מבחינה מהותית, כיוון שחוק איסור לשון הרע
2 קבע שהפרסומים אסורים, על בית המשפט למנוע המשך ביצוע העוולה והעבירה, כשם
3 שהוא מצווה על הפסקת ביצוע עבירות ועוולות אחרות.
- 4 197. יחד עם זאת, ומהטעמים שפורטו בערעור בעניין דין, שהוזכר לעיל, איני סבורה שיש
5 טעם בחיוב שטארך לפרסם תיקון או הכחשה. ממילא, כפי שנקבע בעניין רגב,
6 למתלוננות ישנה גישה רחבה לפרסומים באמצעות הרשתות החברתיות, והן יהיו
7 רשאיות לפרסם פסק דין זה על כל הקביעות בו, כחלק מהתיקון לפרסומי שטארך.
- 8 198. בכל הנוגע למתן צו מניעה לפרסומים עתידיים, אני סבורה שנוכח הפגיעה החמורה
9 בחופש הביטוי מחד, והעובדה שהפרשה כולה ירדה מסדר היום הציבורי עם הסגרתה
10 של לייפר לאוסטרליה, מאידך, אין הצדקה ליתן צו כאמור. אין לי אלא לקוות שמכאן
11 ולהבא ייזהר שטארך בכבודם של הנתבעים כשם שהיה רוצה שייזהרו בכבודו שלו,
12 ויקבל עליו את הכלל "דעלך סני לחברך לא תעביד", מה ששנוא עליך לא תעשה לחברך
13 (שבת דף ל"א עמ' א').
- 14 199. לפיכך, לא נותר לנו אלא לקבוע מה סכום הפיצוי לו זכאים התובעים בגין הפרסומים
15 האמורים. בקביעת הפיצוי עלי להביא בחשבון את העובדה שמדובר בעשרה פרסומים
16 שנעשו במשך כמעט שלוש שנים (בין ה- 21.6.16 ועד ליום 9.4.19), כאשר בין פרסום
17 לפרסום לעיתים חולפים חודשים ארוכים. כמו כן יש להביא בחשבון שהתובעים לא טענו
18 ולא הוכיחו שנגרם להם נזק, מעבר לעוגמת נפש, וביקשו שייפסק להם פיצוי גם ללא
19 הוכחת נזק, על פי ס' 7א' לחוק.
- 20 200. בנוסף, בבחינת התנהגותו של שטארך יש להביא בחשבון את העובדה שהוא סירב להסיר
21 חלק גדול מהפרסומים, ותיקן רק את חלקם הקטן, וכי סירב להכיר בכך שאין כל
22 הצדקה לפגוע במתלוננות, ושפגיעה זו מסבה נזק להן ולחברה כולה.
- 23 201. מנגד, הבאתי בחשבון את העובדה שהפרסומים אינם עובדתיים, ונוגעים לדעתו האישית
24 של שטארך, אשר בשל העובדה שהיא אינה מבוססת על היכרות עם עובדות המקרה,
25 משקלה מועט.
- 26 202. כפי שפורט בהרחבה לעיל, יש להבחין בין הנזקים ועוגמת הנפש שהסבו הפרסומים
27 לארליך, אשר עיקר חיציו של שטארך כוונו אליה, לבין הפרסומים ליתר המתלוננות, וכן
28 לפרסום כנגד סיוולד, שהיה מינורי בלבד (מבלי לזלזל גם בהם).
- 29 203. לאחר ששקללתי את כל האמור לעיל, אני פוסקת כי על שטארך לפצות את ארליך בסכום
30 של 250,000 ₪, את כל אחת משתי המתלוננות הנוספות בסכום נוסף של 20,000 ₪, ואת
31 סיוולד בסכום של 3,000 ₪ ש"ח. את תביעתה של JCW יש לדחות.

32

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

לסיכום

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
204. אין חולק על זכותו של שטארך לפרסם מאמרי דעה בבלוג אותו הוא מנהל, או על זכותו לפרסם "פוסטים" בעמוד הפייסבוק שלו. במסגרת זו, רשאי שטארך להביע דעתו בגנות הסגרת אזרחי ישראל ותושביה למדינות זרות, או בדבר קיומם או העדרם של איסורים הלכתיים במעשים מיניים בין מורה ותלמיד או תלמידה. אלא שזכות זו אינה בלתי מוגבלת.
205. במסגרת פרסומיו, פרסם שטארך ביטויים משפילים ומבזים המייחסים למתלוננות תכונות שליליות. פרסומים אלו אינם נהנים מהגנת חוק איסור לשון הרע, שכן שטארך לא הרים את הנטל להראות שהם נעשו בתום לב. הפרסומים אינם עומדים בכל מבחן של סבירות, נוכח חד הצדדיות שבהם, וחלקם גם נוכח סגנונם הבוטה והמשתלח, במיוחד בשים לב לכך שהמתלוננות לא פגעו בשטארך, לא הגיבו לפרסומיו בפרסום לשון הרע אודותיו, וכל חטאן הוא העדר הסכמה עם עמדותיו והשקפותיו.
206. פרסומיו של שטארך נעשו תחת שם בדוי. הנתבעים 1 ו-2, אשר נחשפו לפרסומים וסברו שהם עלולים להרתיע נפגעי עבירה מלהגיש תלונות, בחרו לפרסם את שמו האמיתי ותמונתו. איני סבורה שבכך עברו הנתבעים 1 ו-2 על הוראות חוק הגנת הפרטיות, וממילא, כיוון שהדבר נעשה בתום לב, ומתוך מניע כשר, אינו מקים לשטארך עילת תביעה נגדם.
207. הנתבעים 1 ו-2 גם פרסמו לשון הרע אודות שטארך, אולם אני סבורה שפרסומים אלו מוגנים על פי חוק איסור לשון הרע.
208. לפיכך אני דוחה את התביעה בת.א. 14819-02-19, ומקבלת את התביעה השנייה (ת.א. 14817-10-19) ברובה. שטארך ישלם לתובעת 1 בתביעה זו פיצוי בסך 250,000 ₪, לתובעות 2 ו-3 סך של 20,000 ₪ כל אחת, ולתובע 4 סך של 3,000 ₪.
209. בנוסף, יישא שטארך בשכ"ט ב"כ הנתבעים בתביעה הראשונה והתובעים בתביעה השנייה בסך של 50,000 ₪, בשים לב לתוצאה אליה הגעתי, ולקיומן של שתי תביעות, אשר הצריכו הגשת כתבי טענות וסיכומים כפולים.
- ניתן היום, כ"ה תשרי תשפ"ג, 20 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14819-02-19 שטארך נ' Jewish Community Watch ואח'
ת"א 14817-10-19 דסי ארליך ואח' נ' צבי שטארך

מ.צ.ק.

מוריה צירקה, שופטת